

BØRNETEATER

NR. 140

MARTS 2007

avisen

Egnsteatre

Den nye egnsteaterlov dikterer ram-
mestyring.

Side 2-3

Udspring

Dramatikervæksthuses spirer mød-
te virkeligheden

Side 4-5

Anmeldelser

Syv faglige vurderinger af nye fore-
stillinger

Side 5-6 & 23-24

Festival 2007

Viborg og børnekulturmaskotterne
Ejnar og Mirabelle byder til stor fes-
tival 15.-22. april. Hvem, hvad, hvor
og hvornår....

Side 7-22

DANMARK

PP

Magasinpost B

BØRNETEATER
NR. 140 MARTS 2007

Teatercentrum i Danmark
Axeltorv 12, Bygning D
1609 København V

02294

Det Fortællende Teater fik i 2006 Horsens Kommunes Børneteaterpris. Teatrets nye forestilling, 'Absalon' (anmeldelse s.6), kan opleves på Festival 2007 i Viborg. Foto: Stefan Wurzel

Egnsteatre i faste rammer

Der kommer loft over statens udgifter til egnsteatre, men BTS og FAST fik sat andre aftryk på den kommende lov

Af Carsten Jensen
Illustration:
Bob Katzenelson

Efter høring og indvendinger og forhandlinger og megen snak er forslaget til en ny egnsteaterlov nu på vej gennem det besluttende politiske system med forventelig vedtagelse i løbet af foråret (se bl.a. BTA 139).

Og trods massive protester fra bl.a. BørneTeater-Sammenslutningen (BTS) og Foreningen Af Små Teatre (FAST) fastholder kulturminister Brian Mikkelson (K), at der skal lægges loft over statens udgifter til egnsteatrene ved indførelse af rammestyring. Det betyder, at den hidtidige fifty-fifty-ordning mellem kommune/amt og stat afløses af et finanslovsdiktet årligt rammebeløb til fordeling mellem de eksisterende egnsteatre.

Den udmelding har fået Socialdemokraterne, SF og R til at forlade teatersamarbejdet med kulturministeren, mens BTS og FAST valgte at fortsætte dialogen og sikre nogle af de elementer, som egnsteaterudvalget har foreslået, herunder hævelse af

minimums- og maksimumsgrænserne for driftsstøtte, indførelse af en særlig udviklingspulje, egnsteaterkonsulenter – samt en mere velegnet definition af et egnsteater. Hvad sidstnævnte angår,

betyder det, at den statslige refusion reserveres teatre med

- Kontinuerlig drift og kommunal finansiering
- Lokal forankring
- Produktion af min. to

forestillinger årligt

- Fast spillested

Det sker for at sikre, at kommuner ikke spekulerer i statsrefusion til aktiviteter, der er i strid med lovens ånd. Den strammere definiti-

on rammer dog ikke allerede eksisterende teatre.

Konsulenter og udviklingspulje

BTS og FAST har også sik-

ret sig indflydelse på den egnsteaterkonsulentordning, hvis primære opgave skal være rådgivning og sparring med teatre og kommuner. Men konsulenterne skal også stå for den kvalitetsvurdering af egnsteatrene, der kan betyde øgede eller færre støttekroner.

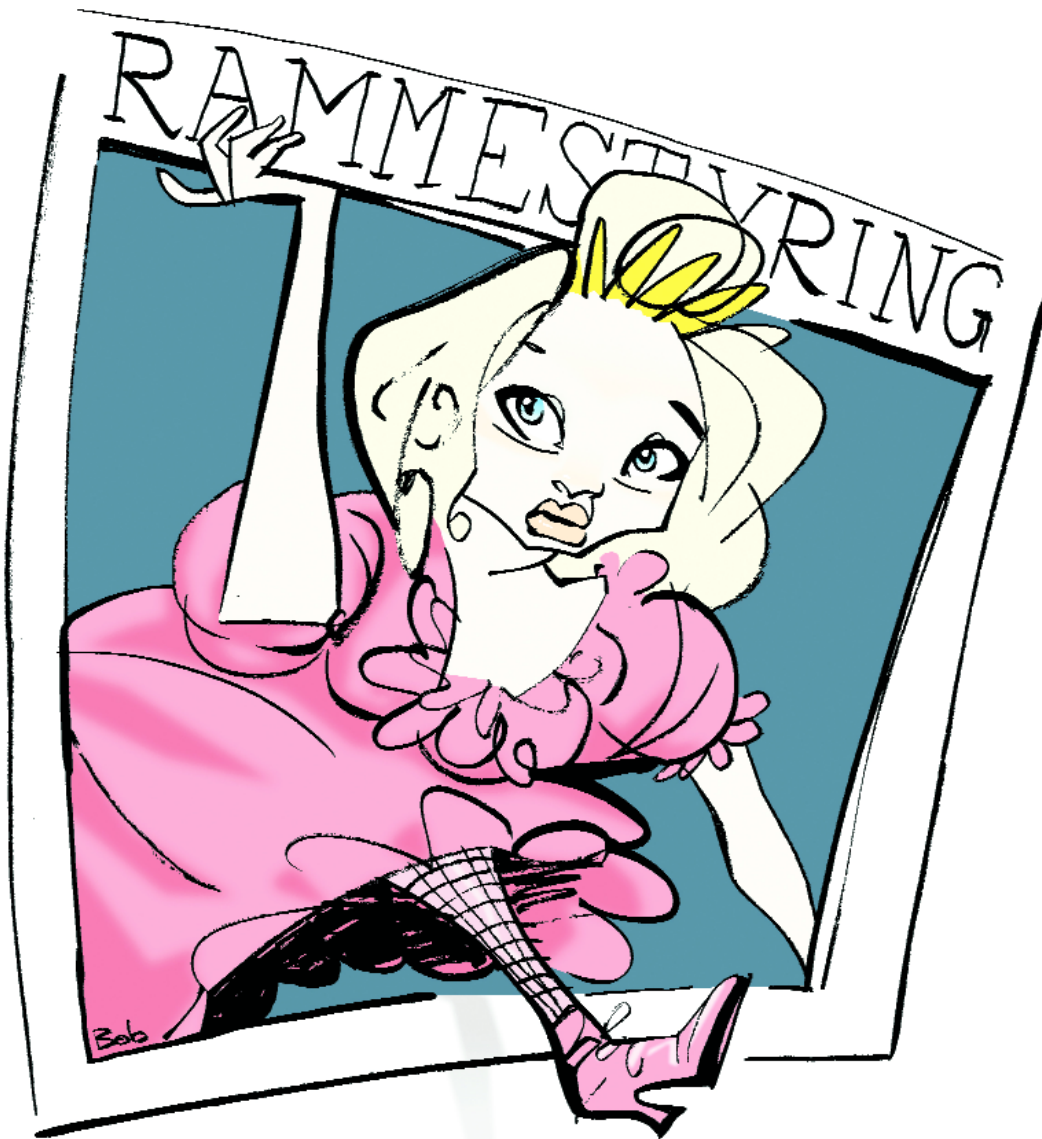
Efter planen skal de op til tre egnsteaterkonsulenter udpeges og aflønnes af Kunststyrelsen uden for rammebevillingen.

Egnsteaterkonsulenterne skal også stå for fordelingen af en udviklingspulje på en million kroner, der ligeledes ligger uden for rammebeløbet, ligesom evt. overskud fra refusionsordningen overgår til denne pulje, der kan søges af de enkelte teatre til konkrete projekter.

Det fremgår direkte af bemærkningerne til lovforslaget, at BTS og FAST skal inddrages i såvel udarbejdelse af kommissorium som ansættelse af egnsteaterkonsulenterne.

Håber på kommunal velvilje

Hvad angår minimums- og maksimumsgrænser for det kommunale driftstilskud til egnsteatre, fastsættes de på den årlige finanslov, men ifølge Henrik Køhler, formand for BTS – der har været med i såvel egnsteaterudvalget som det løbende arbejde med at sikre rimelige vilkår for egnsteat-

BØRNETEATER • avis

ISSN: 0900-0291

UDGIVER:

Teatercentrum i Danmark
Axeltorv 12, Bygning D
1609 København V
Tlf. 35 30 44 00
Fax: 35 30 44 01
e-mail: info@teatercentrum.dk
www.teatercentrum.dk

• REDAKTION:

Carsten Jensen (ansvarshavende)
e-mail: bta@teatercentrum.dk

• LAYOUT: Ulf Skov

• TRYK: Elbo Avistryk A/S

• **DISTRIBUTION:** Børneteateravisen (4 numre årligt) samt Den Røde Brochure (udkommer i april) sendes gratis til alle institutioner, skoler og andre potentielle aftagere af børneteater. Private abonnenter betaler 125 kroner årligt, inkl. moms. Bestilling og afbestilling foretages skriftligt til Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring og udeblevne numre rettes i første omgang til det lokale postkontor.

BTA 141: Næste nummer udkommer i maj 2007

DEADLINE: 1. maj 2007

ANNONCER: Aftales senest en uge før deadline

Redaktionen af dette nummer er afsluttet 1. marts 2007

Farvel til Vester 60 og Groteatret

Børneteatersammenslutningen (BTS) har ved årsskiftet mistet to af sine medlemsteatre, efter at såvel Teatret Vester 60 som Groteatret har stoppet driften. Begge havde efter en start i det københavnske fået hjemsted i det nord-sjællandske – henholdsvis Hillerød og Skævinge – og begge havde taget en lang tur i børneteaternes tjeneste.

Politisk teater

Vester 60 var medlem af BTS siden 1974, men blev stiftet allerede i 1971 af Knud Bentsen, Helene Trap Andersen, Anni Brinkløv, Poul Richard Pedersen og Christian Sølling, der fik lov at låne lokaler og telefon på Fiolteatret. Heraf opstod gruppens navn – det var nemlig Fiolens daværende

telefonnummer.

Vester 60 var i tidens ånd et erklæret politisk teater, hvis holdninger hvilede tungt over de kunstneriske udfoldelser.

Symptomatisk for teatergruppens virke var det således også, da Ole Wugge og Knud Bentsen i 1986 drog til Colombia med DANIDA-støtte for at lade sig konfrontere med de hårde vilkår for gadebørnene, los gamines, i et land, hvor nar-kobaroner og kriminalitet herskede. Erfaringerne blev omsat i forestillingen 'Profession Gangster'.

Den entusiastiske og samfundskritiske gruppe var op gennem 70'erne med til at præge det danske gruppeteaterbillede og var sammen med andre københavnske teaterfolk også i 80'erne med til at starte spillestedet

Københavneren som en åben scene (i 1994 blev det til Kaleidoskop)

Efter at have været støttet af Teaterrådet i en årrække, begyndte nedturen sæson 1989-90, hvor støttebeløbet blev så kraftigt reduceret, at det lignede en afviklingsforretning. Teaterrådet og Vester 60 var lodret uenige i kvaliteten af teatrets manuskripter og dramaturgiske processer.

Siden fulgte en årrække med økonomisk smalhans og frafald i teatrets ensemble.

Det ustøttede Vester 60 var således de sidste mange år synonymt med Lisbeth Tanghøj, der brugte mange kræfter på at holde teatrets fane højt.

Småbørnsforestillinger som 'Skattejagt' og 'En dag i sengen' viste, at der stadig

Lisbeth Tanghøj i Vester 60's 'En dag i sengen', der var på repertoire til det sidste. Foto: Vester 60

var liv og muligheder i det gamle teater. Og et af flere højdepunkter var den komiske 'En kinamands chance' fra 1998, der var et af dramatikeren Jesper B. Karlssens første mange succesrige livtag med dansk børneteater.

Men der blev længere mellem mulighederne for at producere nye forestillinger – og de få blev lavet i stædighed trods over for de

økonomiske muligheder. Og slutteligt måtte Lisbeth Tanghøj og teatres bestyrelse erkende, at løbet var kørt.

Med sine over 35 år var Vester 60 da et af dansk børneteaters absolutte veteraner. Nu er det så kun historie.

Lisbeth Tanghøj slipper dog ikke teaterlivet. Hun går freelance, er med i Kunststyrelsens huskunst-

Under Langsteds Lup

Af Jørn Langsted

rene efter kommunalreformen – har man forhandlet sig frem til et minimumsbeløb på omkring 3 mio. kr. fra de nuværende på ca. 2,3 mio. kr. – og et maksimumbeløb i nærheden af de 10 mio. kr. årligt.

Da staten via rammestyringen ikke længere garanterer for refusion af halvdelen af beløbet, er navnlig maksimumbeløbet formentlig udelukkende af vejledende karakter.

»Der er ingen tvivl om, at rammestyringen vil presse egnsteatrene på økonomien fremover, fordi de ikke kan regne med 50 procents refusion fra staten. Samtidig er der lagt et større ansvar på kommunen, fordi de selv kan risikere at betale hele finansieringen af deres lokale egnsteater, fordi rammestyringen sætter loft over det samlede støttebeløb til teatrene,« siger Henrik Køhler.

Han erkender, at det ser ud til, at finanslovsbeløbet for 2007 rammer omkring de 50 procents refusion til de eksisterende egnsteatre, men advarer om, at de mange nye annoncerede egnsteatre rundt omkring i landet (bl.a. Roskilde, Kolding, Syddjurs m.fl.) kan betyde en hurtig udhuling af refusionsprocenten, hvis der ikke proppes flere penge i rammebevillingen i de kommende finansår.

BTS-formanden forventer dog ikke deciderede teaterlukninger i de kommende år.

»Vi har talt med store bogstaver imod økonomisk rammestyring. Men vi forventer

til gengæld kommunal velvilje til at bevare de lokale fyrtårne. Og så regner vi med, at konsulentordningen kan levere problemløsende og kvalitetsløftende arbejde.«

Faldende salg

Noget helt andet er så, at selvom det ser ud til, at kulturbudgetterne i de nye stor kommuner generelt synes forøget, er det langt fra sikkert, at der står 'teater' på dem.

Således kan de turnerende børneteatre – og der er også en del egnsteatre iblandt – mærke, at der fattes penge til teaterkøb i kommunerne. Flere teatre melder om nedgang i salg til skoler og institutioner på op til 50 procent. Hvilket jo heller ikke er med til at stabilisere økonomien for børneteaterområdet, der i forvejen er trængt af manglende støttekroner.

Dertil kommer andre små 'overraskelser' i kølvandet på kommunalreformen. Flere gymnasier er overgået fra amtslig til selvejende institution – og så gælder refusionsordningen for teaterkøb ikke længere, med mindre institutionen indgår en særlig aftale med kommunen.

LÆS OGSÅ LANGSTEDS KLUMME (th).

Slaget om egnsteaterloven kan følges løbende på teatrenes egen netportal: www.proscenium.dk

nerpulje og arbejder som uddannet dramapædagog med flere opgaver. Bl.a. som instruktør af amatørstykker, revyer m.m.

Økologisk teater

Groteatrets historie er en del kortere. Det startede som Zoologisk Museums Marionetteater tilbage i 1986 og var fra starten rubriceret som økologisk dukketeater, hvor de håndholdte aktører kom fra dyreriget og i regel bar pels.

Teatret med det lange og ret beset umulige navn blev medlem af BTS i 1991, men tog så op til sæson 1994-95 navneforandring til det mere håndterbare Groteatret.

Gennem alle årene har William Frohn været synonym med teatret, der ganske få gange har opnået beskedne økonomiske tilskud fra Teatterådet, men ellers har holdt fanen højt som ustøttet teater. Også i det organisatori-

ske arbejde i bl.a. BTS.

Kunsten har som nævnt været målrettet natur og økologi – og rettet mod de små aldersgrupper.

De sidste mange år har Frohn alene haft forestillingen 'Gro' på repertoiret, men alligevel med tilbagevendende salg.

Nu er handskedukkerne så lagt på hylden. **caj**

William Frohn med sine dyrebare medspillere i den uopslidelige 'Gro'. Foto: Gro

Så har det store lovmøllehjul på Christiansborg igen grebet fat i teatret. Nu skal Folketinget her i foråret vedtage, at Københavns Teater skal hedde Københavns Teater, og at egnsteatrenes kvalitet forbedres i takt med, at statsrefusionen – i den form som vi kender den – af kommunernes udgifter til egnsteatre afskaffes.

Til det formål fremsatte kulturminister Brian Mikkelsen (K) den sidste dag i januar hele to ændringsforslag til teaterloven. Og i starten af februar var de til første behandling. Det ene forslag handler om Københavns Teater, tidligere kaldet Hovedstadens Teater. Efter at den seneste teaterlovændring oprettede paraplyorganisationen Hovedstadens Teater, fandt bestyrelsen i selv samme ud af, at man hellere ville hedde Københavns Teater, også selvom flere af teatrene under paraplyen lå på Frederiksberg. Kultur-Brian er nu helt enig med bestyrelsen om, at nyskabelsen skal hedde Københavns Teater.

Det er jo – efter lupholdrens ydmyge opfattelse – en underlig monopoliserende betegnelse, som om der ikke skulle være andet teater i København end Københavns Teater. Odense Teater hedder jo fx ikke Odenses Teater, og Aarhus Teater ikke Aarhuses Teater. Hvorfor det så skal hedde Københavns Teater, når det oven i købet ikke er Københavns, men statens, dvs. os alle sammens, er lidt underligt. Måske burde man så hellere kalde det Det Statslige Teater (DST), som jo kunne klinge rigtig godt ved siden af Det Kongelige Teater. Det kunne også hedde Det Danske Teater, idet det navn jo nu bliver ledigt. Måske var det allerbedste at kalde det Danmarks Teater, når det nu er hele landets skatteydere, der finansierer festen. For os, der er tilstrækkeligt gamle, giver det så oven i købet associationer til kaffesurrogat under og efter krigen – ja, altså ikke den 1., men 2. verdenskrig! Richs og Danmarks var navnene på to forskellige kaffeerstatninger, lavet af hør og hakkelse og cikorie. *Det er Richs, der drik's, men det er Danmarks, der dur,* – var tidens lidt flotte, folkelige slogan. Nåh, nu bevæger vi os måske lidt langt væk fra emnet, Københavns Teater alias Danmarks Teater alias Det Statslige Teater.

Hovedhensigten med lovforslaget om hvad-det-nu-hedder Teatret i København er jo faktisk at lovgøre de beslutninger om fusion af Folketeatret og Det Danske Teater, der allerede er truffet, herunder at bestyrelsens sammensætning ikke foregår på standardvis, som på andre teatre under paraplyen. Med lovforslaget vedtaget får kulturministeren mulighed for at dispensere for den bestemmelse, der siger, at bestyrelsen for hvad-det-nu-hedder Teatret i København udpeger bestyrelsen for det enkelte teater i ordningen. Nogen kan det forekommer som lovgivning med tilbagevirkende kraft, når bestyrelsen for det fusionerede teater allerede er udpeget efter dispensationsbestemmelsen, selvom den ikke er vedtaget endnu. Men man skal nok ikke lade sig gå på af den slags petisser. Når det gælder hvad-det-nu-hedder Teatret i København, må man sande det gamle ord: Hvor det handles, der spiles.

Det andet ændringsforslag, der er fremsat, handler om egnsteatrene. Her har kultur-Brian snuppet nogle af forslagene fra den arbejdsgruppe om egnsteatre, der afleverede rapport sidste forår. I loven kommer der en nærmere definition af, hvad et egnsteater er. Der indføres nogle egnsteaterkonsulenter, som skal kontrollere og vejlede om kvalitet på egnsteatrene. De må under ingen omstændigheder kaldes det decentrale teaterpoliti. Der oprettes en statslig kvalitetsudviklingspulje på en million kroner. Aftalen mellem kommune og egnsteater skal fremover være fire-årig. Maksimums- og minimumsgrænsen for ydelse af statsstøtte til egnsteatrene hæves fra næste år. Alt sammen ser det jo rigtig godt ud.

Men det, der er tænkt rigtigt at skulle fremme kvaliteten, er, at staten ophæver den automatiske refusion på 50 pct. af kommunernes udgifter til egnsteatre. Fremover fastsættes der et fast beløb på finansloven. Og hvis kommunerne af en eller anden grund yder 'for meget' til egnsteatre, bliver refusionsprocenten mindre end 50. At give 'for meget' kan være at oprette nye egnsteatre eller at lade støtten stige til sit eget egnsteater ud fra lokale kulturpolitiske motiver. Alle den slags beslutninger i den enkel-

te kommune vil slå igennem på refusionsprocenten for samtlige kommuner, der har egnsteater. Staten får altså budgetsikkerhed. Aben bliver placeret i egnsteaterkommunerne en bloc, der får budgetusikkerhed.

Nu skal der i den statslige teaterpolitik ikke længere animeres til oprettelse af egnsteatre. Dem har vi nok af. Rigelig, mener det siddende politiske flertal måske. Og dem, man nu engang har lusket igennem, skal i hvert fald ikke bryde sig om at blive større. *Vi vil stagnation her til lands!* – lyder felt-råbet.

For dem af os, der er tørre bag ørerne, og som kan huske længere tilbage end til i går, er den her ordning lig med den fiasko af en variabel refusionsordning, der eksisterede i årene fra 1990 til 1996, hvor den blev afskaffet igen. Den udstillede i al sin tydelighed, hvad kommunal budgetusikkerhed på dette område kan føre til, nemlig at aben flyttes fra kommunen til teatret. Vi får altså et egnsteaterområde, der ikke kender sine budgetter fra kalenderår til kalenderår, og som derfor sættes planlægningsmæssigt skakmat. Men i Brians og Louise Freverts optik kommer der bedre kvalitet ud af det, siger de i hvert fald. Og ellers kan teaterpolitiet jo bare lukke et par egnsteatre eller fem. Så bliver der flere penge til de tilbageværende.

Det her er noget politisk juks, som nu i årtier har ligget i hukommelsen på kulturministerielle pc'ere, lagt ind i Arilds tid af regnedrenge i Finansministeriet. Hver gang en – fra minister til yngste fuldmægtig – tænder for sin pc, toner det frem: AFSKAF EGNSTEATERREFUSIONEN PÅ 50 PROCENT. Man har ikke en chance for at glemme den underliggende dagsorden. Denne gang har man i et uskønt og lusket forløb, hvor man først foreslog afskaffelsen, så trak forslaget af bordet igen for at få sig et bredt politisk forlig, fået fikset afskaffelsen i finanslovsforhandlinger alene med Dansk Folkeparti. Det ligner lusk og smågnidret fedten med politiske flertal. Velbekomme!

Seks dugfriske dramatikere udi børne- og ungdomsteater præsenterede deres afgangsstykker ved et velbesøgt arrangement.

Af Carsten Jensen

Kanonhallen i København lagde scene til, men kuglerne havde de seks spirer fra Dramatikervæksthuset selv støbt, da udslyningsprojektet 'Udspring's sidste udgave blev skudt af 21. januar.

Omkring 250 teater- og fagfolk, familie og venner var mødt op for at se, hvad der var kommet ud af to års kursus samt fem dages intensivt arbejde på et 'rigtigt' teater med skuespillere og instruktør, der har færdiggjort afgangsdramatikken til såkaldte *stage readings*. Det er betegnelsen for 'markeret opsætning', dvs. skuespillerne kan deres replikker, men scenografi og rekvisitter er fraværende eller sparsomme – og så var der i øvrigt tale om udvalgte passager/scener fra de seks stykker dramatik.

Der var således en forventningsfuld stemning, da Dramatikervæksthusets projektleder, dramaturg Jane Rasch, bød velkommen. Spirerne og deres supporters var på plads på tilskuerrækkerne – og det var en bred vifte af folk fra dansk børneteater også.

Det VAR også sidste udkald for 'Udspring' efter de tre forudgående, noget mindre velbesøgte sessions i Aalborg (Jomfru Ane Teatret), Århus (Gruppe 38) og Odense (Magasinet).

Her havde Anna-Louise Himmelstrups 'Første vinter', Astrid B.Z. Madsens 'Den Tapre Dreng', Thomas Howalts 'Hemmeligheden', Thomas Markmanns 'Springtime', Anna Panduros 'Albatros' og Mei Oulunds 'Kaktustræ' for første gang mødt virkeligheden og et indbudt publikum.

Forældrekonflikter

De foreløbige resultater af deres virke viste, at de i hvert fald kan skrive og få en historie til at hænge sammen. De fleste af de seks nye – og meget forskellige – bud på nutidig dramatik for børn og unge var lige på kanten af ungdoms-/voksen-repertoiret, et par var designet til mellemgruppen, mens ingen tog livtag med de helt små aldersgrupper.

Desuden var det bemærkelsesværdigt, at samtlige stykker på en eller anden måde handlede om forældrekonflikter.

Om det fortalte Thomas Howalt – der med sine 45 år er alderspræsident på spire-

Der var fyldt op til sidste tilskuerrække til dramatikerspirernes afgangsprøve, 'Ud-spring' i Kanonhallen. Her er det spillerne i aftenens sjette og sidste stage reading, 'Kaktustræ', der modtager folkets hyldest. Foto: Søren Kløft

holdet – bagefter til Børneteateravisen:

»For mit vedkommende havde jeg lyst til at skrive noget som var 'vanskeligt' i emne og noget som krævede' at jeg gik ud på den tyndeste is. Med andre ord: Hvad angår mine egne historier, så er det fascinationen af stoffet og ideerne, der driver værket. En anden interessant ting var de seks teksters tematiske kredsen omkring forældre, som af forskellige grunde fungerer dårligt. Det var jo aldrig aftalt eller udstukket som emne – men jeg tror, at vi her ser

kommentarerne fra børnene af 68-generationen.«

Også navne- og spirefællen Thomas Markmann havde en kommentar til aldersproblematikken:

»Mit stykke, 'Springtime', kan ganske rigtigt ikke kan betegnes som børneteater, men mere som ungdomsteater, hvilket jeg også mener er et vigtigt område. Jeg mener, at det er ekstremt vigtigt at prøve at lave noget direkte henvendt til de unge med udgangspunkt i deres problemer. Og set igennem deres øjne. Ikke blot en sød historie. Eller en voksen-pro-

blematik i ungdomsforklædning. Hvis unge mennesker, som jo er fremtidens teatergængere, skal interessere sig for teater i det hele taget, må de også føle at det taler til dem – i øjenhøjde. Hverken ned eller op. Det er det jeg har prøvet på med 'Springtime'.«

De rette betingelser

Om aldersvalg og emnevalg var helt bevidst eller helt tilfældigt lader vi lige projektleder Jane Rasch svare på:

»Før afgangsstykket dramatiserede spirerne dels en billedbog for små børn, dels en roman. Det er ikke let at dramatisere, men der er dog et forlæg og en aldersgruppe at gå ud fra. I afgangsfasen skulle de derimod arbejde med at håndtere kaos med myldrende og delvis uforståelige ideer. Derefter navigere i kaos, dvs. finde historien, dens dramatiske muligheder og så historien bag historien. Altså dobbeltheden i det enkle. Processen handlede her om at få lov til at gå hele vejen: Fra det spirende til det spilbare. Jeg ville gerne, at de fik den erfaring uden indblanding fra projektet eller fra 'markedet'.«

Jane Rasch har tidligere udpeget spirerne fra Dramatikervæksthus 2004-06 som sit 'guldhold', fordi eleverne i forhold til de foregående spirehold via deres teatererfaringer kunne starte på et relativt højt niveau. Dertil kommer, at flere af spirerne sideløbende med deres dramaturguddannelse har været særdeles aktive som skuespillere og dramatikere.

Her to år efter projektstart

er de seks spirers håndværksmæssige stadie forbedret via intensive skrivekurser, dramaturgisk assistance og adskillige praktiske workshops m.m.

Jane Rasch har tidligere udtalt, at man kan give spirerne gode værktøjer, men at det handler om erfaring og øvelse. Så hvordan ser hun på mulighederne for sit guldholds fremtid i dansk børneteater:

»Jeg ser positivt på spirernes nutid. Deres afgangsstykker er blevet godt modtaget under 'Udspring', og selv om man ikke er 'udlært' efter to år med mails og internatophold og andre jobs samtidig, har alle vist den råstyrke, der skal til for at fortsætte egen 'talentudvikling'. På sigt går min bekymring på teatrenes økonomiske vilkår. Hvis der er for lang afstand mellem købelyst og købedygtighed, kan det blive dramatikeren, der bliver ofret.«

De første vurderinger

Om de vil indgå som habile håndværkere eller nyskabende dramatikere, er vel ikke rimeligt at bedømme på baggrund af seks stage readings af hver 20 minutters varighed. Og det vil selvfølgelig også være helt forkert at 'anmelde' et opført tekststudie med fem dages prøveforløb bag sig. Alligevel kunne dy sig for at spørge et par professionelle betragtere, hvad de mente om de seks 'udspring'.

Randi K. Pedersen, kulturskribent og mangeårig anmelder i Børneteateravisen:

»Jeg havde sat næsen op efter at se ny dramatik for

børn tage et hovedspring ind i fremtiden og til tekster sprængfyldt med fantasi og energi. Sådan blev det ikke helt. 'Udspring' viste, at seks dramatikerspirer har lært at skrive replikker og situationer, der er spilbare og fungerer på scenen. Men har de også lært at skrive medrivende og engageret for børn og om børn og deres brogede univers? Det var svært at få øje på. Flere af de korte uddrag var ret underholdende, men også påfaldende traditionelle, og man spejdede forgæves efter noget for børn under 12 år. Til gengæld undrede det mig, at de voksne fyldte så meget i historierne, og at konflikter i høj grad blev anskuet ud fra deres og ikke børnenes synsvinkel. Det kan stadig nås. Dramatikerspirerne har fået et godt fundament – nu skal de lære at turde bruge det til at skabe nyt.«

Biba Schwoon, dramaturg og mangeårigt medlem af BørneteaterSammenslutningens kvalitetsudvalg:

»Det, vi netop har set som afgangsprøve, er go' kvalitet efter en læreproces – og det er et glædeligt resultat af en dramaturguddannelse, der specielt stiler mod at skrive dramatik for børn og unge. Jeg synes ikke, det er rimeligt på det her stadium at forvente egentlige nyskabelser og dramatik, der peger fremad. Det er en til-lægsgevinst, som man kan være heldig at få med i købet. I forbindelse med en uddannelse kan man lære teknik af forskellig slags. Originaliteten skal man ha' med hjemmefra. Samvær med børn og unge og – meget vigtigt – den læreproces, som den uerfarne dra-

Dramatikervæksthus

To-årigt projekt til talentudvikling af dramatikere til det professionelle børne- og ungdomsteater. Projektet er et samarbejde mellem BørneteaterSammenslutningen (BTS) og Odsherred Teaterskole (OT) og støttes økonomisk af Scenekunstudvalget under Kunstrådet, BTS, OT, Dansk Skuespillerforbund (DSF) og Danske Dramatikeres Forbund (DDF).

Kursusforløbet er en kombination af internatkurser med undervisning og skriveøvelser, hjemmearbejde og prof. dramaturgvejledning via internettet.

Udspring

Udslyningsprojektet for de seks spirer fra Dramatikervæksthus 2004-2006, hvor seks små teatre har huset en fem-dages workshop med hver sin dramatikerspire og dennes afgangsværk. 'Udspring' var støttet økonomisk af BG Fonden, Kunststyrelsens Dramatikerpulje, DSF, DDF og de seks værtsteatre (Limfjordsteatret, Randers Egnsteater, Team Teatret, Svalegangen, Fair Play og Odsherred Teater).

Se mere på www.dvhus.dk

Lidt om spirerne

Anna-Louise Himmelstrup. Uddannet skuespiller fra The Royal Scottish Academy of Drama. Instruktør og underviser. Kunstnerisk leder af teaterlinjen på Performers House i Silkeborg. Vejleder: Simon Vagn Jensen

Afgangsstykke: 'Første vinter'. En pige står overfor sin første seksuelle erfaring og søger råd hos en veninde, mens moderen kører sit eget kunstneriske ræs.

Anna Panduro. Uddannet skuespiller fra Ecole Philippe Gaulier. Medstifter af Frøken Fracascos Kompagni. Underviser på Teaterbutikken i København. Spiller i Theatret Thalías Tjenere og Teater Angel Air. Vejleder: Mette Skak Kruse

Afgangsstykke: 'Albatros', der skal produceres af Limfjordsteatret. Frederik er ved at blive kvalt i sin mors forventninger. Hun mener, at hendes søn er den bedste til alt. Men det eneste Frederik virkelig er ekspert i, er fugle. Denne passion må han dog holde skjult for sin mor. For siden den dag Frederiks far udviklede vinger, har hun hadet alt der flyver.

Astrid Brøndum Zidore Madsen. Bachelor i dramaturgi ved Århus Universitet. Er ved at færdiggøre speciale om computerspil ved IT-universitetet i København. Vejleder: Miriam Frandsen

Afgangsstykke: 'Den Tapre Dreng' Bjørn og hans far har så forfærdelig svært ved at nå hinanden efter morens død. Heldigvis har faren en masse planer for hvordan man får hverdagen til at fungere. Men det er hårdt for

Bjørn, når planerne handler om at læse i farens grumme, gamle bøger om "Den tapre dreng", der aldrig er bange eller ked af det. Gespenster og monstre fra bøgerne hjemsøger Bjørns værelse og det er kun med hjælp fra morens gamle dukker at han finder modet til at kæmpe mod mørket. Men kan han også redde sin far fra mørket og sorgen?

Mei Oulund. Uddannet skuespiller på skuespillerskolen v./ Odense. Freelanceskuespiller ved div. danske teater. Har bl.a. lavet tekster til div. revyer. Vejleder: Frans Baunsgaard.

Afgangsstykke: 'Kaktustræ'. En tidlig morgen i en have, domineret af et kaktustræ og omkranset af en mur, kommer en pige løbende.. Efter at have opgivet at komme over muren møder hun husets beboere Mester og Fruen og deres husven, Æske. Det viser sig at Mester og Fruen gemmer på en frygtelig hemmelighed, at Æske måske byggede muren af helt andre grunde end han troede og at pigen i kaktustræet måske slet ikke er en fremmed.

Thomas Howalt. Business development manager i computerspilfirmaet IO Interactive. Har arbejdet med teater som instruktør, dramatiker og producer. Har tidligere bl.a. skrevet 'Leonardo og superhelten' til Zangenbergs Teater. Vejleder: Janek Szatkowski

Afgangsstykke: 'Hemmeligheden', der skal produceres af Teatret Fair Play. Tre børn finder en vintermorgen deres mor liggende død i køkkenet. Da de bor i en afsides kirsebærplantage uden deres fædre, beslutter de sig for at holde moderens død hemmelig og fortsætte som om intet er hændt. Men omverdenen presser sig mere og mere på".

Thomas Markmann. Uddannet rørsmed. Har tidligere haft readings på Det Kongelige Teater og Cafeteatret, har udgivet tre skuespil på forlaget Drama, er forfatter til flere amatørforestillinger – og var medforfatter på 'Franskrødsdrenge' og 'Rugbrødspigen' til Egnsteatret Masken. Vejleder: Bent Holm og Jesper B. Karlén

Afgangsstykke: 'Springtime'. Om at springe ud. Om at turde springe ud. Også selv om man måske ikke ved hvor man lander. Det handler om at være ung og være på vej til at blive voksen. Hvad gør man når det hele kokser? Når man mister jordforbindelsen? Når ingenting er som det skulle være og mor ligger skidefuld hjemme på gulvet? Når far kommer hjem og man godt ved, hvad der så sker? Når alle hele tiden lover og lover, at alting nok skal blive godt igen, men man godt ved det er løgn? Den unge mand kravler over rækværket på broen. Det er en dejlig lun sommer nat. Luften står stille og alt lyset fra byen stråler. Den unge mand læner sig ud, lukker øjnene. I det samme kommer kabelmanden forbi. Han skal skifte kablerne. Problem: den unge mand står på dem. Han må vælge. I et kalejdoskopisk sekund bliver vi hvirvlet ind i den unge mands minder og tanker. Vi springer fra virkelighed til fantasi og tilbage igen. Springer fra håb til desperation. Fra kærlighed til had. Fra liv til død.

matiker skal indgå i hos et teater med erfaring i at spille for forskellige aldersgrupper, vil efterhånden gi' en dramatiker, der kan disponere sit personlige materiale. Teatrenes økonomiske muligheder for at indgå i sådan en proces burde forbedres drastisk. Men i dag vil jeg glæde mig over, at vi i Danmark har to dramatikeruddannelser. I dramatikerkredse er der ikke enighed, om det er positivt at kunne uddanne sig. Det var der heller ikke, da vi i sin tid gennem mange år kæmpede for den uddannelse, der kom til at ligge i Århus. For mig at se har begge uddannelsesmuligheder forlængst vist deres berettigelse, og jeg håber, der vil blive ved med at være midler til dem begge.«

På vej til børnepublikummet

Efter aftenens stage readings kunne de lettede og nu udklækkede spirer og deres mentorer modtage folkets hyldest, rygklap og nysgerrige kommentarer.

Hvad der nu skal ske med dem og deres dramatikerevner, er bl.a. op til det danske børneteatermiljø og viljen til at arbejde med de nye dramatikere.

Under alle omstændigheder kan Thomas Howalt glæde sig over, at hans 'Hemmeligheden' er solgt til opsætning hos Teatret Fair Play – der også lagde teater og medarbejdere til selve stage readingen. Tilsvarende med Anna Panduros 'Albatros', der vil blive produceret på Limfjordsteatret af teaterleder Gitta Malling, der tog sig af instruktionen til stage readingen.

Flere af de andre spirer melder om interesse for, men ingen konkrete aftaler om deres afgangsværk.

De foregående dramatikervæksthuse har uddannet knapt en snes skriverkarle og -piger. Flere er forsvundet væk fra den umiddelbare synlighed, men folk som Sven Ørnø, Jesper B. Karlén, Jesper Wamsler, Lasse Bo Handberg og Maibrit Christensen viser, hvor god en ide et dramatikervæksthus kan være.

Folkene bag projektet skal nu hvile lidt på laurbærrerne, evaluere seneste skud på stammen – og sandsynligvis starte processen op til et nyt væksthus.

De seks spirers tekster lægges ind på Dramatikervæksthushets hjemmeside, hvor de kan downloades, hvis man identificerer sig. Det sker for at modvirke tyveri af tekster.

Se www.dvhus.dk.

Om dramatikervæksthus 2004-2006, se BTA 131 og BTA 138 via linket: www.teatercentrum.dk

ANMELDELSER SIDE 5-6 & 23-24

Christian Damsgaard og Morgen Aa. Hemmingsen med næsehorn. Foto: Thomas Petri

Magiske narrestreger

Det Danske Teater tager livtag med en børnekulturel klassiker, hvor især Ole Lund Kirkegårds anarkistiske og tolerante livssyn gør 'Otto er et næsehorn' et gensyn værd

ANMELDELSE

Det Danske Teater: Otto er et næsehorn. Af Ole Lund Kirkegaard. Dramatisering: Waage Sandø og Gunvor Reynberg. Iscenesættelse: Frank Rubæk. Scenografi: Nina Schiøttz. Koreografi: Signe Fabricius. Musik: Morgen Aa. Hemmingsen. Sange: Gunvor Reynberg. Medvirkende: Christian Damsgaard, Morten Aa. Hemmingsen, Marie Carolin Schjeldal m. fl. Aldersgruppe: Familieforestilling. Set i januar 2007. www.detdansketeater.dk

Kun fantasien sætter grænser. Men Toppers fantasi er så totalt grænseoverskridende, at han gør et næsehorn levende blot ved at tegne det på væggen! Ganske vist er blyanten magisk, og Toppers narrestreger duer til mere, end de flestes. Men det vigtigste er, at han insisterer på sin egen virkelighed og får andre – ikke mindst de voksne – til at gøre det samme.

Det er selvfølgelig ikke uden problemer at stå med et supersultent, kæmpemæssigt kæledyr på 2. sal i et gammelt, vakkelt, vornt hus. For vel er Otto herlig, men også besværlig. Selv om man på stedet forelsker sig i det kluntede, skriggule næsehorn med røde prikker, som tumler rundt og æder alt, hvad det kan komme i nærheden af. Heldigvis er det sommerferie, så Topper og bedstemanden Viggo kan drøne rundt og skaffe rugbrød og hø til Otto, og måske har drengene gjort det lidt for godt, for pludselig brager det tons-tunge dyr igennem etagerne.

Først til søde, halvdøve fru Flora og hendes nattede bejler hr. Holm, der tager pænt imod, og derefter helt ned i restauranten i stuen. Her huserer Viggos vrantne far, hr. Løwe, som er alt andet en begejstret for besøget, og som i Søren Hauch-Fausbølls gakkede udgave leverer sit helt eget urkomiske, musikalske show i showet.

Charmerende Topper

Faktisk er det helt utroligt, så megen underholdende selskabelighed et næsehorn kan afstedkomme. Alle beboerne i det skæve, røde hus på Torvet involveres efterhånden i Ottos tilstedeværelse – både de voksne, der respekterer børns fantasi og dem, der ikke gør. Viggos far gør ikke, men det skider Otto på, så det kan ses og lugtes!

Christian Damsgaards charmetrøld af en Topper med rødt hår og kæmpefregner spilles rent fra første sekund. Men ellers er påtaget barnligt sprog og bevægelser og overspillet folkekomedie i voksenrollerne i starten ved at koste forestillingens troværdighed. Efterhånden finder den traditionelle iscenesættelse og skuespillerne dog et mindre øredøvende leje med et direkte spil ud til publikum, der giver overskuelighed og nærvær.

Sangene er gode i munter dansktop-stil. Men det er Ole Lund Kirkegårds sunde, anarkistiske og tolerante livssyn, der gør 'Otto er et næsehorn' værd at se.

Randi K. Pedersen

Jesper la Cour Andersen og Ragnhild Kaasgaard har godt fat i hinanden, fortællingen og danmarkshistorien. Foto: Stefan Wurzel

Kropsnær historiefortælling

Det Fortællende Teater leverer bevidst og kritisk kulturhistorie

ANMELDELSE

Det Fortællende Teater: Absalon. Tekst (improviseret frem på baggrund af research i litteratur og virkelighedens verden): Ragnhild Kaasgaard, Jesper la Cour Andersen og Lene Vestergård. Dramaturg: Jane Rasch. Instruktør/konsulent: Lene Vestergård. Medvirkende: Jesper la Cour Andersen og Ragnhild Kaasgaard. Aldersgruppe: fra 9 år/3.klasse og op efter. Set februar 2007. Med på Festival 2007 i Viborg. www.detfortællendeteater.dk

To spillere og et par trebenede træstubbe med publikum i tæt kreds rundt om et halvcirkelformet sort gulv og en rundbuebagvæg af violet stof med spredt guldstøv. Indledningsvist er der 'kun' det. Men snart meget mere. Som trold af en æske springer en virvarfyldt fortælling frem. Fra starten bundet sammen af lige dele nutidsnærvær til børnene på bænken og 'krog' i det danskerhistoriens bagland, som forestillingen humoristisk og kritisk snor om sin fiffige fortælleteaterfinger.

Jesper la Cour Andersen og Ragnhild Kaasgaard danner et skønt spillerpar og slår snart forestillingen an med at spørge publikum: Øjeblik! Hvor mange af jer er danskere? For hurtigt at springe tilbage til historien om Absalon. Ham der i 1100-tallet endte med at blive biskop.

Scenen sættes først med vendere, som hærger og plyndrer danskerne. Men snart zoomer historien ind på høje skrig og skrald: på Absalons fødsel. Eller rettere på stormandsgården i de sjællandske skove, hvor mor-Inger kæmper bravt for at få sit barn nummer to ud. Drengen får danskernavnet Axel, ligesom alle historiens personer bliver kaldt danske navne. Den lillebror, som Axel og hans storebror Esben får 'ind af døren med en rytterske', bliver hurtigt omdøbt fra Vladimir til Valdemar. Og den amme, Axel får, fordi hans mor stadig er for svækket til at amme efter Esbens fødsel, hedder Astrid.

Fra fødslen bevæger historien sig tjept og konkret videre til et drengeliv med våbentræning, kongeutfredshed, ydre fjender og munke, som taler mærkeligt latin, som rummer spændende ord og mulighed for nye meninger – den hest Axel så at sige bliver spændt

for. Eller som munken udtrykker det: 'Lad os takke Gud for de evner du har fået. Din far i himlen har planer vi ikke kender'. Mens Valdemar bliver konge og Esben kriger, bliver Axel til biskop Absalon – men hvilken biskop? – ikke en præst af den rummelige og fredelige slags, men en udrydder-barbar. Og det er hele fortællingens fine pointe. Det kongens, krigens og religionens magtspil, som Axel bliver hvirvlet ind i. Og den noget anden smag, vi får i munden, når spillerne tilslut igen spørger: Hvem var det for resten, der var danskere?

Samtidighed

Det fascinerende og gribende ved 'Absalon' er dens samtidighed af 'stort' og 'småt', og at den ser det fattige i det store og det værdifulde i det små. At vi inden for den enkle fortælleteaterforms udtryk for vores indre blik bliver indviet i en bevidst og kritisk fortolket kulturhistorie på det store tidsmæssige og geografiske plan, samtidigt med at vi kommer helt ind til brystet og hjertekulen af ammen Astrid, som lige har mistet sit eget barn og derfor 'lukkede sig om sin sorg', og kryber ind i drengen Axel og mærker hvordan han undres og får ondt i maven over livet.

Forestillingen er begivenhedsrig. Et fint forsøg på at bygge en ny historie op over eksisterende litteratur og dokumentariske fragmenter. En tekst spækket med drabelige hændelser. Undervejs bliver den visse steder vel åndelig meningstung, i forbindelse med vigtige komponenter i historien – men alligevel. De store menneskelige værdier er på spil. Desto vigtigere er det derfor også, at de to spillere formidler dem på en dejlig jordnær, sanselig og konkret måde. Det er godt – og nødvendigt – at spillet refererer til sig selv, ved at spillerne på humoristisk vis kommenterer hinanden og deres egen optræden. Godt, at de fx i en krigsbyttesekvens linker spillet til børnene og deres nutid med mobiltelefoner m.m. Og godt, at spillerne lader deres kroppe fortælle så meget. Det kunne endda være endnu mere. For det er når spillerne i udstrakt grad lader deres kroppe være fortællere og medfortællere, at forestillingen lever bedst.

Kirsten Dahl

Stop-and-go-teater

Det interaktive spil i spillet erobrer lynhurtigt hovedrollen i statsensemblets ungdomsforestilling

ANMELDELSE

Corona La Balance: IRL – In Real Life. Idé, koncept og instruktion: Troels Christian Jakobsen og Jørgen Carlsund. Musik: Mathias Nielsen og Jakob Overgaard Nielsen. Lys: Sonja Lea. Medvirkende: Lotte Bergsgtrøm, Nanna hviid, Anders Budde Christensen, Philip Hyldahl og Jan Overgaard Mogensen. Musik og vokal: Jakob Overgaard Nielsen. Aldersgruppe: 13-18 år. Set januar 2007. Med på Festival 2007 i Viborg. www.corona-la-balance.dk

Et statsensemble skal gå nye veje, og 'IRL – In Real Life' kan bedst karakteriseres som en hybrid mellem teatersport og den digitale verdens zapper- og rollespilskultur. Uden tvivl effektiv på præmisser, der må formodes at være de samme fra forestilling til forestilling. Det vil sige velegnet til at holde opmærksomheden fangen hos et ungt publikum, vant til at navigere i den digitale verden, men ikke i teatrets.

Til gengæld er forestillingen indholdsmæssigt og dramatisk så tynd, at spillet i spillet lynhurtigt kan erobre hovedrollen i forestillingen.

Efter en præsentation af forestillingens fire unge 'arketyper' afgør publikum ved at råbe ja eller nej,

om, hvor meget og i hvilken rækkefølge personerne skal udvikle sig. Men skal det interaktive teater være andet end en munter konkurrence om, hvem der kan råbe sig til mest indflydelse her og nu, må det insistere på, at det lader sig gøre at påvirke og forandre virkeligheden – i stedet for blot at ændre spillet.

Jan Overgaard Mogensen er den myndige personprovokatør, spilbestyrer og publikumsindpisker i en og samme vitale person. Han peger ud, hvem af de fire unge, personer, der skal i aktion, og går det for langsomt, flintrer han hen til nærmeste publikum for at 'interaktivere' vedkommende til at foreslå, hvad der nu skal ske.

Latterlige voksne

Den slags er ikke uden risiko. Ved premieren var flertallet af tilskuere et par årgange ældre – mindst! – og sikkert langt mindre spontant opfindsomme end målgruppen.

Happy ending var forslaget til historien om Michel, der viger tilbage for at vælge og træffe beslutninger, hvad enten det gælder uddannelse eller kærlighed. Personligt havde jeg foretrukket 'ungdomsfængsel' eller i det mindste noget kantet og konfliktfyldt. For meget feel-good stemning og latterlige voksne satte ikke gang i

den pæne duksedrengetype, og det modne publikum burde også konfronteres med nogle udfordringer fra det virkelige 'real life' liv. Men desværre – jeg blev ikke spurgt!

Til gengæld er de medvirkende knaldgode – også guitarspilleren, som syngende kommenterer situationerne. Troværdige, hurtige til stop-and-go stilen og til at improvisere, og så forløser de flot koreografiens naturnære bevægelser.

Men plaprende smalltalk om hverdagsproblemer, stereotype attituder og platte voksenportrætter fører ingen steder hen. Så selv om andre opførelser byder på variationer, er der behov for mere substans og målrettet styring.

Unge skal opleve, at teatret kan kaste nyt lys på den virkelige virkelighed på vej fra barn til voksen. Alt det, de kender i forvejen, men tit har så svært ved at håndtere og ikke bare kan interaktivere sig fra.

Randi K. Pedersen

Dansk Skuespillerforbunds fagblad, Spektakel, har et interview med forestillingens instruktør, Troels Christian Jakobsen, om 'Teaterstykke på 254 måder'.

Det kan læses/downloades på www.skuespillerforbundet.dk/index.php?id=41,59,0,0,1,0

Jan Overgaard Mogensen er overbevisende som myndig spilstyrer og publikumsindpisker i 'IRL – In Real Life'. Foto: Jens Hemmel

FESTIVAL 2007

– teater for børn og unge
15.-22. april i Viborg

Borgmesteren har ordet

Ejnar og Mirabelle

Bag plakaten til årets festival står Søren Fleng, der er uddannet på The Animation Workshop i Viborg og har startet produktionselskabet Happy Flyfish, som også står bag Viborg Kommunes to kulturelle maskotter, Ejnar og Mirabelle. Selve konceptet er skabt af instruktør Kasper Kruse, mens udformningen af plakaten er lavet af tegner Torben Jakobsen og designet af producer Søren Fleng. Sammen med et par andre animatører har de arbejdet i flere måneder for at færdiggøre en seks minutters tegnefilm, hvor de tegnede figurer – Ejnar og Mirabelle – præsenterer Viborg som værtsby for årets teaterfestival.

Tegnefilmen kan bl.a. ses på Viborgs egen festival-hjemmeside: www.boerne-teaterfestivalviborg.dk

Fakta om Viborg Kommune

- Viborg Kommune er dannet af tidligere Bjerringbro, Fjends, Karup, Møldrup, Tjele og Viborg kommuner samt Hvam-området fra den tidligere Aalestrup Kommune
- Kommunen har 90.518 indbyggere (pr. 6. februar 2007)
- Det samlede areal er på 1.422 km² - det svarer til 3,3% af hele Danmarks areal
- Budgettet er samlet på over 5 mia. kr.
- Der er ca. 8.400 kommunalt ansatte
- Kommunen har ca. 48.200 arbejdspladser i alt
- Der er 74 pasningstilbud på børneområdet f.eks. børnehaver
- Der er 31 folkeskoler, 8 efterskoler og 6 friskoler
- Der er 21 ungdomsuddannelsesinstitutioner - og 20 ældrecentre

■ Kilde: www.viborg.dk

Velkommen til Festival 2007 – teater for børn og unge.

»I en hel uge forvandles Viborg Kommune til en kulturel festplads med et overflødhedshorn af børne- og ungdomsteater. Næsten 100 teatre slipper deres skuespillere og kreativitet løs i flere end 150 forskellige forestillinger, og skoler og kulturhuse i alle dele af vores vidtstrakte kommune vil blive fyldt til bristepunktet af børn og deres voksne: Børne- og ungdomsteater af høj kvalitet er på programmet!«

»Viborg Kommune er kendt for sin aktive indsats på børnekulturområdet. Vi har vores eget professionelle børneteater, Carte Blanche, vi har et nationalt orienteret udviklingscenter for børnekultur, Kulturprinsen, og børnekulturen har udviklet sig dynamisk i mange af vores kulturinstitutioner. Vi satser også i fremtiden på udvikling af kreative kompetencer og på udvikling af børnekulturen, både i vores egen kommune og på nationalt plan.«

Sådan lyder det bl.a. fra Viborgs kulturbærende borgmester, Johannes Stensgaard (S), i programmet til den store festival for børne- og ungdomsteater, der afvikles fra 15.-22. april.

Og Viborg Kommune HAR i mange år markeret sig på det børnekulturelle felt, hvilket helt konkret førte til, at Kulturministeriet i september 1997 udnævnte Viborg Kommune som 'modelkommune for børnekulturen'.

»Selv ser jeg det som en vigtig politisk opgave, at vi sammen med forældrene giver børnene gode muligheder for at udvikle sig til kreative, socialt velfungerende og selvstændige mennesker. Jeg har både med hjerne og hjerte selv erfaret, hvor meget en rig og stærk børnekultur betyder for det gode børneliv – og dermed for det gode menneskeliv,« skrev borgmester Stensgaard for nylig i en informationsavis for Kulturprinsen.

Hvor han også fortalte om sin drøm om at gøre Viborg-egnen til et så spændende eksperimentarium for børnekultur, at interesserede vil valfarte til Viborg.

Det vil en hel del allerede gøre i festivalugen i april, som forhåbentlig også bliver et tilløbsstykke for alle de lokale børn og deres voksne. Med kommunens 12.100 skolebørn og de 600 efterskoleelever er der i hvert fald et godt publikumspotentiale.

De vil blive ledt på vej af kommunens særlige børnekulturambassadører, Ejnar og Mirabelle, der er designet af animationsfirmaet Happy Flyfish, og overalt på spillesteder vil Ejnar og Mirabelle og deres røde bold vise vej til teatermagien.

Borgmesteren ved orkanens øje: Den gamle kaserne i Viborg, der bliver centrum for festivalen. Foto: Flemming Jeppesen

Festivalens historie

>> **Siden 1971** har Teatercentrum hvert år afholdt børneteaterfestival et sted i landet. Forløberen var Comedievognen og Bandens såkaldte 'teatercavalkader'. På billedet er Comedievognens store og brogede flok netop på vej til en sådan i Holstebro i 1970. Men året efter var det altså alvor i Herning med 15 teatre, 25 forestillinger og 32 opførelser. Foto: Claus Jensen

» Festivalen er ikke større end at alle kunne bo på ét hotel – 'Eyde' – langt over vores normale standard. Forvandlet til et hippie-kollektiv for en weekend. Til vores glæde, hotellets forargelse – og publikums underholdning".

Jakob Mendel (1950-2001) – børneteatereterveteran (2. fra v. på foto) – om festivalen i Herning 1971

Teater	Forestilling	Aldersgruppe
Abstraxteater	Pigerne på trappen	7 - 99 år
Andersens Kuffert Teater	Hist hvor vejen	5 - 10 år
Andersens Kuffert Teater	Konen i muddergroften	4 - 10 år
Angel Air	Aladdin	10 - 16 år
Apollo Teater	Sampling	11 - 99 år
Asguer Zap Showteater	Boris og den glade løve	3 - 9 år
Asguer Zap Showteater	Ditto & Mitto	3 - 10 år
Teatret Aspendos	Totte Bygger	1,5 - 4 år
Teatret Aspendos	Den lille hvide kat	4 - 8 år
Asterions Hus	Herkules	6 - 99 år
Teatret Bagage	Der findes da slet ikke drager	3 - 8 år
BaggårdTeatret	Den fortabte søn	13 - 99 år
Barkentins Teater	Slå højt på tromme	4 - 8 år
Barkentins Teater	Kanonkongen	8 - 99 år
Teater Bastard	Ondt	14 - 99 år
Teater Bastard	Glashuset	14 - 99 år
Teatergruppen Batida	Maria Bonita	11 - 99 år
Teatergruppen Batida	Spaghetti	3 - 8 år
Teatergruppen Batida	En hvid mand	8 - 99 år
Teatergruppen Batida	Et godt hjerte - historien om den håbefulde	8 - 12 år
Teatergruppen Batida	Grande Finale	10 - 99 år
Beagle - dans & fysisk teater	KropsKontoret	8 - 99 år
Boomerang Teatret	Siames	10 - 99 år
Børneteatre	Den tårnhøje hund	3 - 8 år
Cantabile 2	Inca Cola	14 - 99 år
Carte Blanche	Løvspring	5 - 99 år
Carte Blanche	Kalejdoskop	8 - 99 år
Comedievognen	Alfons Åberg - nye historier	3 - 8 år
Comedievognen	Verdens rigeste tosse	4 - 10 år
Corona La Balance	IRL - In Real Life	13 - 99 år
Corona La Balance	Vejen til min far	9 - 99 år
Corona La Balance	Tre nætter varer døden	10 - 99 år
Corona La Balance	Energi	6 - 12 år
DaDunk	Klods Hans	7 - 99 år
Teater DiHva	De skød en Måge	12 - 99 år
Teater DiHva	Ensom Quinde	14 - 99 år
Det Ripensiske Teaterselskab - DRT	To med det hele	4 - 12 år
Teater Du milde Himmel	Sikke et vejr	1,5 - 6 år
Teater Dyrelab	Sikke den brølede!	5 - 10 år
Teatret Fair Play	Skiftingen	8 - 99 år
Teatret Fair Play	Har du tid...?	5 - 8 år
Teatret Fair Play	Ved siden af	8 - 99 år
Figura Ensemble	1:1 - en chatopera	13 - 99 år
Det fortællende Teater	Absalon	9 - 99 år
Det fortællende Teater	Bjowulf	6 - 99 år
Det fortællende Teater	Musikanterne	4 - 99 år
Fredericia Teater	Musicalen Tick Tick Boom	11 - 99 år
Freestyle Phanatix	De Røde Sko	6 - 16 år
Frøken Fracasos Kompagni	Det uartige barn - eller omvendelsen af de sure.....	6 - 10 år
Graense-Loes	Fucking Alene	13 - 99 år
Gruppe 38	Hans og Grete	7 - 99 år
Gruppe 38	Poul sine høns	6 - 99 år
Hartmanns Teater	Historien om tigeren, af Dario Fo	10 - 99 år
Hartmanns Teater	Sommerfuglemusen, det lille forunderlige dyr...	14 - 99 år
Hartmanns Teater	De fremmede	6 - 12 år
Teater Lille Hest	Nissen der ville være berømt	4 - 9 år
Teater Lille Hest	Natten før	6 - 12 år
Historiebyggeriets turneteater	Alberik Sortalfs forbandelse (Nibelungens ring på 59 min)	10 - 99 år
Teatret på Hjul	Den standhaftige tinsoldat	1,5 - 4 år
HolbergTeatret	Niels Klim	10 - 99 år
Teater Hund	TÆNK engang!	5 - 12 år
Den inspirerende organisation	På din maske skal jeg kende dig	14 - 16 år
Den inspirerende organisation	Inspiration	14 - 18 år
Jako-Bole Teatret	Drømmen	2 - 5 år
Jytte Abildstrøms Teater	Som Ærtehal	3 - 6 år
Jytte Abildstrøms Teater	Gubben og æslet	1,5 - 4 år
Teatret Kimbri	Ravnen	8 - 12 år
Det Kommande Teater	OS - en bøjning af vi	14 - 99 år
Teatret Lampe	Ønsk!	2 - 6 år
Teatret Lampe	Gulvtæppet	4 - 9 år
Teatret Lampe	Pigen der rejste sin vej	6 - 99 år
Limfjordsteatret	Undreland	7 - 12 år
Louise Schouw - Teater & Event	Og de levede lykkeligt...	5 - 99 år
Louise Schouw - Teater & Event	Nissedrys og Trolderier	2 - 6 år
Teaterværkstedet Madam Bach	Regn	0 - 6 år
Teatret Mariehønen	Boomerang	12 - 99 år
Teatret Mariehønen	Henry Harald Hardenberg - hjulet i hjertet	4 - 10 år

Teater	Forestilling	Aldersgruppe
Egnsteatret Masken	Marie - en lidenskabelig historie om Marie Grubbe	14 - 99 år
Meridiano Teatret	Genesis	5 - 11 år
Milton Sand & Søn	Rumlerikkerne på Eventyr	3 - 8 år
Mister Jones	H.C. Andersen	9 - 12 år
Molevitten	Sofus og Marie	1,5 - 4 år
Teater Morgana	Eventyr på Afveje	6 - 12 år
Teatret Møllen	Natcirkus	6 - 99 år
Teatret Møllen	Trinbræt	8 - 99 år
Teatret Møllen	En Storbbyfortælling	12 - 99 år
Teatret Månegøgl	Spring ud efter Månen	2 - 5 år
Nørregaards Teater	De to uhyrer	3 - 9 år
Nørregaards Teater	Kan du fløjte Johanne (Ny opsætning)	6 - 9 år
Nørregaards Teater	Genklang	2 - 5 år
Teater O	Europamesteren	11 - 99 år
Odsherred Teater	Rejsen hjem	11 - 99 år
Teater Patrasket	Trådløs	5 - 99 år
Pin Pon Dukketeater	Lille Tarzan	3 - 6 år
Pin Pon Dukketeater	Mens du sover	1,5 - 4 år
Plex Musikteater	Blændet af ord	13 - 99 år
Teater Projektor	Jens Langkniv	9 - 99 år
Dansk Rakkerpak	Bokseren og Ballerinaen	6 - 99 år
Ramaskrig	Medfødt	14 - 99 år
Randers Egnsteater	Under mit træ	1,5 - 4 år
Randers Egnsteater	Tre i èn - Voyeur	15 - 99 år
Rasmus Thorup Jensen	Vejen til succe\$	14 - 99 år
Rasmus Thorup Jensen	Super Hero	13 - 99 år
Teater Refleksion	Kasse-Madsen	5 - 10 år
Teater Rejseholdet	Kalundborg by Night	13 - 99 år
Teatertruppen Replikken	Majbrit	12 - 99 år
Teatertruppen Replikken	Tro, Håb og Næste(n) Kærlighed	13 - 99 år
Teater Rio Rose	Slagmark	10 - 99 år
Teater Rio Rose	Blah Blah Blah	10 - 99 år
De Røde Heste	Noas Ark	8 - 99 år
Teatret Skægspire	Malle & Mormor	3 - 5 år
Teatret Skægspire	Bedstefars bedste gaver	5 - 9 år
Teatret Skægspire	... om Jonas	6 - 11 år
Teatret Slapstick	Brandbil No. Fire	5 - 99 år
Teater Spektaklo	Militik	8 - 12 år
Svalegangens Dukketeater	Lille Claus og store Claus	7 - 13 år
Svanen, dansk/tjekkisk dukketeater	Snehvide	3 - 99 år
Dukketeatret Svantevit	Mozart	5 - 99 år
Tali Rázga	Indkast	8 - 99 år
Team Teatret	Halvdans ABC	3 - 8 år
Teater 83	Årstiderne	1,5 - 4 år
Teater 83	Begyndelsen	4 - 8 år
Teaterkompagniet	SkizoBrother	13 - 99 år
Teaterkompagniet	Alice i Eventyrland	7 - 12 år
Teatret	Ze Malandro og døden	5 - 9 år
Theatret Thalias Tjenere	Sans	5 - 99 år
Theatret Thalias Tjenere	Den Store Bastian	5 - 99 år
Thy Teater	Rejsekammeraten	6 - 12 år
Thy Teater	Forestillingen om Alice	5 - 13 år
Totalteatret	Humphrey	13 - 99 år
Totalteatret	En kinamands chance	12 - 99 år
Teatret Trekanten	Lille Frøken Lupin	2 - 5 år
Teatret Trekanten	Fosterland	6 - 10 år
Teater TT	Fluen	4 - 99 år
Tulipan Teatret	Fridas himmelrejse	3 - 8 år
Det lille Turnéteater	Odyseus	9 - 99 år
Det lille Turnéteater	Romeo og Julie	9 - 99 år
Det lille Turnéteater	Kling Klang	2 - 8 år
Det lille Turnéteater	Hamlet	14 - 99 år
Teater 2 Tusind	Min historie	9 - 12 år
Teater 2 Tusind	Morfars paradis	5 - 9 år
Teater 2 Tusind	På Flugt - Den blodige historie om Ødipus	12 - 17 år
Musikteatret Undergrunden	Mozarts jul	5 - 9 år
Musikteatret Undergrunden	Operaen om Rødhætte	3 - 8 år
Uppercut Danseteater	Skal vi danse?	1,5 - 4 år
Uppercut Danseteater	City of Angels	6 - 99 år
Det lille Verdens Teater	Et teselskab - som søstre vi dele	4 - 10 år
Det lille Verdens Teater	Rosen	1,5 - 4 år
Teatret Vestenvinden	Det er helt uskyldigt, mor	13 - 99 år
Teater Vestvolden	Kaptajn Bimse og Goggeletten	4 - 99 år
Teater Vestvolden	Shakespeare på afveje	15 - 99 år
Teater Viva	Pjaltehætte	6 - 99 år
Åben Dans Productions	Arne og Ben - og noget ind imellem	9 - 99 år

I **1972** rykkede festivalen til Nykøbing Falster (19 teatre, 334 forestillinger og 70 opførelser), hvor man med 12.000 kroner som tilskud til hallejen opnåede sit første offentlige tilskud. Siden gik det fremad med både økonomiske tilskud og praktisk organisering. De spraglede teaterbiler fyldte godt op på vejene, når der var festival. I 1975 var der festival i Ribe (34 teatre, 55 forestillinger, 140 opførelser), som på det tidspunkt husede teatergrupperne Dueslaget og Artibus, der siden af mangel på lokal opbakning måtte forlægge residensen til Nordsjælland og København.

! Festivalen har aldrig været i Viborg før nu. Det nærmeste har været festivaler i Herning (1971), Holstebro (1977) og Silkeborg (1979 og 2004).

Mangfoldighedens

Selvom Danmark er et ganske lille land, kan man blandt andet glæde sig over at være fødested for Hans Christian Andersen – og arnested for et så righoldigt børneteaterliv, at det i sig selv er et lille eventyr.

Når Viborg fra 15.-22. april slår byportene op for Festival 2007, vil man derfor opleve, hvordan teatre og teaterkunst i alle afskygninger vælter ind over bygrænsen.

På teaterfestivalen kan

man bl.a. møde en skopudser der forærer sit hjerte væk; en tårnhøj hund der kan snakke; Alfons Åberg på nye eventyr; en hund i en pølsevogn; en børnesangbog, der bliver levende; en tusmørkefabel om en ravn, Nikoline Werdelin for børn; en forestilling om altings begyndelse; en bane-gård med engle, en landskamp mellem en fodbold-spiller og en balletdanser, H.C. Andersen i en kuffert – og meget, meget mere.

Der er ingen grænser for

fantasien. Dansk børneteater har i alle årene været storleverandør af ny dramatik, ligesom der eksperimenteres med genrer, former og udtryk. Og ingen emner er tabu: Fra mobning, pædofili, død og undergang til hverdagseksistentialisme, rørende venskabsdramaer, absurditeter og det rene ballade. Ofte stor og vedkommende kunst for små mennesker.

Og der spilles fra et år og opefter – det vil sige for børn og børnehavebørn og

skolebørn og teenagere. Men ikke alle på én gang!

Man spiller generelt for få tilskuere (helt ned til 20 og sjældent over 150) og man har faste – og strenge – regler for aldersgrupper og tilskuerantal, hvorunder den enkelte forestilling må opleves.

Og der er det hele: Dukkespil og store episke dramaer, kammeropera og rock-musicals, moderne dans og fysisk teater. Der er store ensemblespil og små enmandsforestillinger, der

er sagaer med mammutscenografier og fortælleteater med minimal brug af rekvisitter og andre former for udenomsværker.

Fra skolescene til sceneskole

Og det hele startede for knapt 40 år siden. Dengang havde man Dansk Skolescene, oprettet i 1924 som et velmenende initiativ til dansens fremme – man spillede primært klassikere på store scener, hvortil børne-

ne blev fragtet under nidkær opsig. Og da Skolescenen brat måtte lukke i 1968, opstod alle de små, nye børneteatre, der lod sig inspirere af ungdomsoprøret og gruppeteaterbevægelsen – med det erklærede formål at bringe kunsten ud, hvor børnene havde deres dagligdag.

Derfor blev skoler, biblioteker og institutioner løbet over ende af langhårede og velmenende teaterarbejdere, der kom kørende i faldefærdige biler og udsatte

Festivalens historie

> **Til og med 1977** var der tale om en to dages festival i november måned. Og netop i 1977 i Holstebro blev festivaludbuddet begrænset, fordi teatrene ville have tid til diskussioner – det år i øvrigt om 'det frigørende teater'. Året efter blev der indført seminararbejde for BørneTeaterSammenslutningens teatre, der evaluerede hinandens forestillinger for at højne kvaliteten. Her er det dog i 1980 i Åbenrå (40 teatre, 60 forestillinger, 200 opførelser), hvor BaggårdTeatret og Dueslaget så hinandens arbejde efter i de kunstneriske folder. Foto: Palle Berg

Det er ikke deres mål at give børnene en teateroplevelse eller at opdrage dem til at blive teatertilskuere som voksne. De vil indpode ganske betemte meninger i ubefæstede sjæle, opdrage børnene til at nære afsky for det bestående og således bane vejen for revolutionen.

Leder i Jyllands-Posten
efter festivalen i Silkeborg i 1979.

mirakler

Fotocollage: Ulf Skov

børn og lærere for klassekamp, seksuallivets mysterier – og en masse vigtige og nødvendige emner, som ikke lige kunne skemalægges.

Op gennem 1970'erne stod den mestendels på bastant socialrealisme – og rent fagpolitisk skulle der gå en halv snes år, før Dansk Skuespillerforbund overhovedet ville vide af børneteatrene brogede skare.

Nu er de fleste børneteaterfolk organiseret – og

opdelt i 'specialer' som spillere, instruktører, scenografer, administratorer osv. Der er minimumsbetaling og pensionsordning og professionalisme i alle led.

Hvor man engang kunne opleve administratorer, der havde sindrige systemer med åbnede, ubetalte regninger i én skuffe og uåbnede, ubetalte regninger i en anden, er der i dag revisionsprotokoller og Skat og nidkære bestyrelser.

Op gennem 90'erne opgav de fleste teatre også kollek-

tivet til fordel for kunstnerisk ledelse, fast bestyrelse og løse spillerhold. Ensembleernes bortgang og det frie flow af 'gamle' teaterfolk og nyuddannede unge har til gengæld betydet, at teatrene laver flere produktioner sammen og på den måde bringer nyt liv til området og kunsten.

Turneernes lange bilture, slæb og opstilling af scenografi og publikumsopbygning er dog stadig en del af jobbet...

Man har dog også fået sin

'egen' teaterskole i Odsherred, der tager hånd om efteruddannelse og kursusvirksomhed.

Et statsensemble for børneteater

Mens strukturerne har været under forandring, har dansk børneteater stædigt holdt fast på visionerne om at lave kunst på børnenes egne præmisser. Med 120-130 aktive børneteatre vil man nødvendigvis opleve store kvalitetsforskelle, men

en snes af de bedste børneteatre sikrer et kontinuerligt kvalitetsniveau, der smitter af på hele området. Og vækker opsigt internationalt.

Etableringen af landets første statsensemble for børneteater i 2005, som kulturministeren og Kunstrådet har stået fadder til, er med til at synliggøre børneteateret i Danmark og fastholde succesen internationalt.

Og Corona La Balance har levet op til forventningerne

med gode forestillinger, samarbejde med landets store teatre, internationale turneer, priser, teaterlaboratorium, formidlerpleje – *you name it*.

Statsensemblet for børneteater er naturligvis også med på festivalen i Viborg. Ganske som Gruppe 38, Møllen, Det Lille Turneteater, Fair Play, Undergrunden – og hvad de nu hedder allesammen.

Alle parate til at fylde kunst og oplevelser på børn og deres voksne.

Fra **1978** ændrede festivalen karakter. Det blev til en hel uges festival og flyttet frem til april måned, hvad der også passede teaterformidlerne bedre i forhold til indkøb af forestillinger til det kommende skoleår. Disse dedikerede arrangementer af børneteater på skoler, biblioteker m.v. strømmede hvert år til festivalen for at se den kommende sæsons repertoire an. Og de måtte stå i lange køer efter kunsten, for de gratis billetter blev først udleveret en halv time før hver forestillings start. Her er det mylder ved festivalen i Århus i 1988 (69 teatre, 109 forestillinger, 415 opførelser). Foto: Kurt Johansen

Den hidtil største festival fandt sted i Silkeborg, Gjern, Hammel, Ry og Them kommuner i april 2004. Her deltog 104 børneteatre med 157 forestillinger, der i alt blev opført 585 gange.

Fokus på formidlerne

Fredag den 20. april kl. 10:00 åbner formidlercafeen og markerer startskuddet til dette års arrangementer for formidlere af børne- og ungdomsteater på Festival 2007 i Viborg.

Teaterkontaktlærere, bibliotekarer, børnekulturstyrelser, pædagoger og folk fra teaterforeninger m.fl. indbydes til at deltage i en række arrangementer fordelt over fredag, lørdag og søndag den. 20.- 22. april med fokus på erfaringsudveksling, networking og dialog, gode idéer og faglig udvikling i både formelle og uformelle rammer.

Årets program er et forsøg på at imødekomme ønsker og ideer fra sidste års deltagere ved festivalens formidlerarrangementer, samtidig med at nye emner er kommet til.

Tanken er at sætte fokus på forskellige aspekter af formidlingsarbejdet til inspiration for landets mange teaterformidlere.

Formidlerarrangementerne er gratis og ligger fortrinsvis udenfor de tidsrum, hvor der spilles forestillinger. De starter således med en række foredrag og oplæg fredag mellem kl. 11:00 og 16:30, hvor det er tiltænkt at man som formidler vælger ud og tilmelder sig det, man synes er relevant (Se program).

Der kan forekomme ændringer, men programmet opdateres løbende på

www.teatercentrum.dk/festival under linket 'Aktiviteter for formidlere'.

Registrering og deltagelse:

Som formidler skal man registrere sig online via Teatercentrums hjemmeside: www.teatercentrum.dk.

Herved får man tildelt et registreringsnummer, som er nødvendigt ved bestilling af formidlerbilletter til weekendens forestillinger, som kan ske fra tirsdag d.10. april til fredag d.13. april på tlf. 70 26 26 22.

Man kan ligeledes med registreringsnummeret hente et formidlerkort ved ankomsten til festivalen (i formidlernes infoboks). Formidlerkortet giver adgang til formidlerarrangementerne og til formidlercafeen.

Sammen med online-registreringen kan man tilmelde sig de oplæg og foredrag, man ønsker at deltage i.

Online-registrering fra 1. marts 2007.

Samlingssted og formidlercafe:

Samlingsstedet for formidlere bliver i Dramaskolens lokaler i bygn.102 på Viborg Kaserne, Rødevej 3. Her holdes alle møder og foredrag, og her indrettes cafe og infoboks for formidlere samt udstilling af teaterenes materialer. Det er centralt placeret i forhold til

spillesteder, festivalens sekretariat, teaterfolkenes cafe og Viborg by-midte.

Formidlercafeen byder weekenden igennem på gratis kaffe og te til trængende formidlere, og det er ligeledes muligt at købe morgenmad og frokost.

Om aftenen kan der slappes af med et glas øl eller vin. Der er aftenarrangementer i cafeen fredag og lørdag aften (se programmet).

Kommentarer, spørgsmål og gode ideer:

Det er interessant og givende for Teatercentrum at få respons på formidlerarrangementerne. En løbende dialog omkring udviklingen inden for området er central, og synspunkter fra både det praktiske, organisatoriske og administrative ståsted er vigtige.

Derfor opfordres formidlere til at møde op til evalueringen søndag morgen, til at udfylde evalueringsskemaet i formidlermappen og/eller tage kontakt til Teatercentrum, hvis man har noget på hjerte.

Spørgsmål angående arrangementerne for formidlere rettes til koordinator Rikke Giselsson på tlf: 35 30 44 00 eller via mail: rikke@teatercentrum.dk

Program:

Fredag d. 20. april

- Kl. 10:00: **Formidlercaféen** åbner. Start på udlevering af formidlerkort i infoboksen
- Kl. 11:00-12:10: Velkomst og foredrag i lokale 1: Teatercentrum og Henrik Køhler, formand for BørneTeaterSammenslutningen, byder velkommen. **Foredrag: 'Kunst og æstetiske læreprocesser i en test- og evalueringstid'.** Formidling: **Hvad kan det nytte? – Eller skal det overhovedet nytte?** v/ Mads Haugsted, lektor, ph.d. og forsker ved Danmarks Pædagogiske Universitet
- Kl. 13:00-14:00: Oplæg A i lokale 1: **'Hvad f..... skal de blande sig i det for? – Mød Refusionsudvalget'** v/ formand Jonna Beha Oulund m.fl.
- Kl. 14:15-15:15: Oplæg B i lokale 1: **'Den gode dialog mellem teatret og formidleren'** – et panel af folk fra børneteaterverdenen er klar til at møde formidlere
- Oplæg C i lokale 2: **'Kulturteam – en model til formidling'** v/ lærer Dorte Nielsen, Jyllinge skole
- Kl. 15:30-16:30: Oplæg D i lokale 1: **'Interaktivitet mellem sceneudtrykket og børn og unge'** v/ Kirsten Dahl, anmelder og nyligt ansat i ph.d.-stipendiet 'Professionelt dansk børneteater og æstetiske læreprocesser'
- Oplæg E i lokale 2: **'Børne- og ungdomsteater i de nye kommuner'** – BørneTeaterSammenslutningen (BTS) og Teatercentrum inviterer til en dialog om situationen i kommunerne
- Kl. 21:00: Aftenarrangement i formidlercaféen: **'Ungdomsteater'** v/ Lasse Bo Handberg, teaterchef på BaggårdTeatret i Svendborg

Lørdag d. 21. april

- Kl. 8:30-9:30: Morgenmøde med kaffe og croissanter i formidlercaféen – **'De nye formidlere i de nye kommuner – hvordan sikres 'fødekæden?'**
- Kl. 20:00-20:45: Aftenarrangement i lokale 2: **'Børne- og ungdomsteater i Serbien'**
- Kl. 21:00-24:30: Levende musik i formidlercaféen

Søndag d. 22. april

- Kl. 8:30-9:30: Morgenmøde med kaffe og croissanter i formidlercaféen – **Evaluering af dette års festival** – og gode råd til det videre arbejde.

Festivalens historie

Fra starten var målet med de store årlige festivaler et kulturelt fremstød i de mest teaterfattige områder, hvor man ville 'sikre alle børn mulighed for at opleve børneteater', som det hed i BørneTeaterSammenslutningens gamle formålsparagraf. At det samtidig var en livsvigtig salgsmesse for de deltagende børneteatre, gik man mere stille med. Det var – og er – ikke tilladt at sælge forestillinger under selve festivalen, men telefoner og faxer glødede fra morgenstunden dagen efter en festival. Her er teaterfolk på optog gennem Tårnby ved festivalen i 1986 (67 teatre, 108 forestillinger, 354 opførelser) for at gøre opmærksom på begivenheden. Foto: Kurt Johansen

På festivalen i Nykøbing Falster i 1972 blev samtlige 70 spillede forestillinger afviklet i Nykøbing F-hallen. Ved festivalen i Viborg i år spilles der over 20 forskellige steder med den gamle militærkaserne som festivalcentrum.

festival 2007

teater for børn og unge

VIBORG

Festival 2007 er **årets største begivenhed** for dansk børneteater og afvikles i år fra 15.-22. april i Viborg Kommune. Over 100 professionelle børne- og ungdomsteatre præsenterer mere end **150** forskellige forestillinger – og der er gratis adgang.

I weekenden **20.-22. april** spilles der omkring 300 forestillinger på udvalgte steder i Viborg (se program og kort på de næste sider).

I ugen op til weekenden spilles forestillinger for skoler og institutioner i Viborg Kommune, mens der mandag til torsdag spilles 'teater i hverdagene', hvilket vil sige gratis forestillinger i eftermiddags- og aften timerne, primært orienteret mod lokalområdets beboere.

Alt i alt vil festivalperioden byde på et bombardement af mere end **500** teateropførelser i alt, hvilket som vanligt gør festivalen til verdens største af sin art.

Festival 2007 er arrangeret af Teatercentrum i samarbejde med værtskommunen, der sammen Kulturministeriet også finansierer festivalen.

Billetbestilling

Billetter til Festival 2007 er gratis, men af pladshensyn er det nødvendigt at have billet til de enkelte forestillinger.

Billetter til eftermiddags- og aftenforestillinger i Viborg i løbet af ugen udleveres fra 2. april. Se hvor på www.teatercentrum.dk.

Billetter til forestillingerne i weekenden kan fra 15.-19. april bestilles på telefon 70 26 46 66 mellem kl. 10.00 og 18.00 – og der vil være åben for personlig henvendelse i festivalens billetudlevering fra 16. april og til festivalen slutter 22. april.

Fra fredag den 20. april til søndag den 22. april er det kun muligt at få billetter ved personlig henvendelse i billetudleveringen, hvor forudbestilte

billetter også skal afhentes. Billetter skal afhentes senest en time før første bestilte forestilling begynder.

Der kan bestilles max. seks billetter pr. person til hver forestilling.

Åbningstider: Mandag til torsdag kl. 10.00 - 18.00, fredag kl. 9.00 - 20.00, lørdag kl. 8.00 - 18.00 og søndag kl. 8.30 - 15.00

Billetudleveringen sker fra Viborg Teater, Gravene 23 i Viborg.

Teaterformidlere kan reservere billetter særskilt fra 10.-13. april i tidsrummet kl. 9.30-16 på telefon 70 26 26 22 I perioden 15.-19. april kan billetter bestilles på samme nummer i tidsrummet kl. 10-20.

Aktiviteter og program for teaterformidlere – se foregående side i festivalindstikket.

Program

Programmet for weekenden kan ses på de følgende sider. En oversigt over de deltagende forestillinger findes i festivalindstikket. Der tages forbehold for eventuelle ændringer og aflysninger.

Programmet opdateres løbende på Teatercentrums hjemmeside: www.teatercentrum.dk

Forestillingskataloger med beskrivelse af de enkelte forestillinger kan hentes gratis på lokale udleveringssteder. Se www.teatercentrum.dk

Udenlandske gæstespil

I forbindelse med festivalen arrangeres internationale gæstespil, der præsenteres som offentlige forestillinger på festivalen:

Japan: Kyogen-show af teatret Shigeyama – med tilknyttet workshop

Japan: Danseforestillingen 'Voyage' med Kijimuna Dance & Music Troupe

Holland: 'Performance in which hopefully nothing happens' med Teatergroep Max

Information

For mere information, blandt andet opdateret program, bykort, transport og anden form for publikumsservice: Se Teatercentrums hjemmeside: www.teatercentrum.dk. Der er info-telefon-tid på nummeret 70 26 46 67 fra 15-22. april i tidsrummet kl. 10-18.

Se også Viborgs egen festivalhjemmeside:

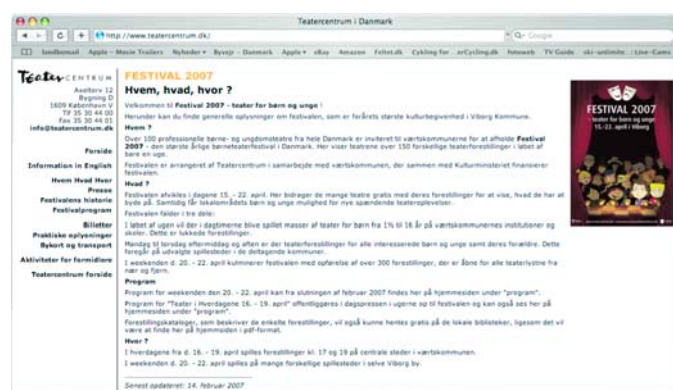
boerneteatrefestivalviborg.dk

WWW·INFO

www.teatercentrum.dk

Informationer om festivalen opdateres løbende. Mere info om Teatercentrum, dansk børneteater og links til alle børneteatrene m.m.

WEEKENDPROGRAM

Fredag den 20. april 2007

17:00	Teater Hund	TÆNK engang!	5 - 12 år	50 min	Stadion
17:00	Teater Refleksion	Kasse-Madsen	5 - 10 år	40 min	Stadion
17:00	Corona La Balance	Energi	6 - 12 år	55 min	Stadion
17:00	Boomerang Teatret	Siames	10 - 99 år	70 min	Teaterværkstedet
17:00	Teatergruppen Batida	Grande Finale	10 - 99 år	50 min	Viborg Kaserne
17:00	Teater Patrasket	Trådløs	5 - 99 år	60 min	Stadion
17:15	Det lille Turnéteater	Hamlet *)	14 - 99 år	75 min	Viborg private Realskole
17:15	Musikteatret Undergrunden	Mozarts jul	5 - 9 år	43 min	Teaterværkstedet
17:30	Teatret Fair Play	Skiftingen	8 - 99 år	50 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
17:30	Abstrakteater	Pigerne på trappen	7 - 99 år	60 min	Viborg Teater
17:45	Hartmanns Teater	Historien om tigeren, af Dario Fo	10 - 99 år	50 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
18:00	Beagle - dans & fysisk teater	KropsKontoret	8 - 99 år	45 min	Stadion
18:00	Nørregaards Teater	De to uhyrer	3 - 9 år	45 min	Stadion
18:15	Fredericia Teater	Musicalen Tick Tick Boom	11 - 99 år	75 min	Stadion
18:15	Gruppe 38	Hans og Grete *)	7 - 99 år	40 min	Stadion
18:45	Meridiano Teatret	Genesis	5 - 11 år	45 min	Stadion
18:45	Teatret Trekanten	Fosterland	6 - 10 år	45 min	Teaterværkstedet
19:00	Musikteatret Undergrunden	Mozarts jul	5 - 9 år	43 min	Teaterværkstedet
19:00	Teatret Kimbri	Ravnen	8 - 12 år	45 min	Stadion
19:30	Teatret Mariehønen	Boomerang	12 - 99 år	50 min	Stadion
19:30	Teatret Fair Play	Skiftingen	8 - 99 år	50 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
19:30	Hartmanns Teater	Historien om tigeren, af Dario Fo	10 - 99 år	50 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
19:45	Teatergruppen Batida	Maria Bonita	11 - 99 år	70 min	Stadion
19:45	Abstrakteater	Pigerne på trappen	7 - 99 år	60 min	Viborg Teater
19:45	Teatret Mollen	En Storbortælling	12 - 99 år	50 min	Teaterværkstedet
20:00	Odsherred Teater	Rejsen hjem	11 - 99 år	45 min	Stadion
20:00	Det lille Turnéteater	Hamlet *)	14 - 99 år	75 min	Viborg private Realskole
20:00	Corona La Balance	Vejen til min far	9 - 99 år	75 min	Stadion

Lørdag den 21. april 2007

09:30	Teatret Skægspire	Bedstefars bedste gaver	5 - 9 år	40 min	Vestre skole
09:30	DaDunk	Klods Hans	7 - 99 år	45 min	Stadion
09:30	Teatret Månegøgl	Spring ud efter Månen	2 - 5 år	35 min	Paletten
09:30	Nørregaards Teater	Kan du fløjte Johanne (Ny)	6 - 9 år	55 min	Viborg- Seminariet
09:30	Teatret Trekanten	Fosterland	6 - 10 år	45 min	Teaterværkstedet
09:30	Teater Rio Rose	Blah Blah Blah	10 - 99 år	45 min	Viborg Teater
09:30	Teatret Skægspire	Malle & Mormor	3 - 5 år	35 min	Paletten
09:30	Teater Hund	TÆNK engang!	5 - 12 år	50 min	Stadion
09:30	Teater Projektør	Jens Langkniv	9 - 99 år	45 min	Friskolen i Viborg
09:30	Theatret Thalías Tjenere	Sans	5 - 99 år	50 min	Vestre skole
09:30	Teater Refleksion	Kasse- Madsen	5 - 10 år	40 min	Stadion
09:45	Det lille Verdens Teater	Rosen	1,5 - 4 år	30 min	Vestre skole
09:45	Jako- Bole Teatret	Drømmen	2 - 5 år	35 min	Vestre skole
09:45	Gruppe 38	Hans og Grete *)	7 - 99 år	40 min	Stadion
09:45	Den inspirerende organisation	På din maske skal jeg kende dig	14 - 16 år	80 min	Viborg- Seminariet
09:45	Carte Blanche	Løvspring	5 - 99 år	45 min	Viborg- Seminariet
09:45	Molevitten	Sofus og Marie	1,5 - 4 år	30 min	Vestre skole
09:45	Teater TT	Fluen	4 - 99 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
10:00	Pin Pon Dukketeater	Mens du sover	1,5 - 4 år	30 min	Friskolen i Viborg
10:00	Teater Rejseholdet	Kalundborg by Night	13 - 99 år	35 min	Vestre skole
10:00	Randers Egnsteater	Under mit træ	1,5 - 4 år	30 min	Viborg- Seminariet
10:00	Jytte Abildstrøms Teater	Gubben og æslet	1,5 - 4 år	35 min	Vestre skole
10:00	Teatret på Hjul	Den standhaftige tinsoldat	1,5 - 4 år	30 min	Centralbiblioteket
10:00	Teatret Vestervinden	Det er helt uskyldigt, mor	13 - 99 år	50 min	Ungdomshuset
10:15	Teater Rio Rose	Slagmark	10 - 99 år	50 min	Stadion
10:15	Teatret Aspendos	Totte Bygger	1,5 - 4 år	35 min	Vestre skole
10:15	Totalteatret	En kinamands chance	12 - 99 år	50 min	Vestre skole
10:15	Teater Du milde Himmel	Sikke et vejr	1,5 - 6 år	40 min	Vestre skole
10:15	Louise Schouw - Teater & Event	Nissedrys og Trolderier	2 - 6 år	35 min	Vestre skole
10:15	Teatret Lampe	Ønsk! *)	2 - 6 år	35 min	Teaterværkstedet
10:15	Frøken Fracasos Kompagni	Det uartige barn - eller	6 - 10 år	45 min	Viborg Teater
10:15	Tali Rázga	Indkast	8 - 99 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
10:30	De Røde Heste	Noas Ark	8 - 99 år	45 min	Stadion
10:30	Svanen, dansk/tjekkisk dukketeater	Snehvide	3 - 99 år	40 min	Viborg- Seminariet
10:30	Åben Dans Productions	Arme og Ben - og noget ind	9 - 99 år	45 min	Viborg private Realskole
10:30	Hartmanns Teater	De fremmede	6 - 12 år	45 min	Vestre skole
10:45	Boomerang Teatret	Siames	10 - 99 år	70 min	Teaterværkstedet
10:45	Teatret Skægspire	Malle & Mormor	3 - 5 år	35 min	Paletten
10:45	Børneteateret	Den tårnhøje hund	3 - 8 år	45 min	Vestre skole
10:45	Fredericia Teater	Musicalen Tick Tick Boom	11 - 99 år	75 min	Stadion
10:45	Teater Projektør	Jens Langkniv	9 - 99 år	45 min	Friskolen i Viborg
11:00	Det lille Verdens Teater	Rosen	1,5 - 4 år	30 min	Vestre skole
11:00	Jako- Bole Teatret	Drømmen	2 - 5 år	35 min	Vestre skole
11:00	Teatret på Hjul	Den standhaftige tinsoldat	1,5 - 4 år	30 min	Centralbiblioteket
11:00	Teatertruppen Replikken	Majbrit	12 - 99 år	45 min	Vestre skole
11:00	Randers Egnsteater	Under mit træ	1,5 - 4 år	30 min	Viborg- Seminariet
11:00	Corona La Balance	Energi	6 - 12 år	55 min	Stadion
11:00	Teatret Månegøgl	Spring ud efter Månen	2 - 5 år	35 min	Paletten
11:15	Teater Rio Rose	Blah Blah Blah *)	10 - 99 år	45 min	Viborg Teater
11:15	Jytte Abildstrøms Teater	Gubben og æslet	1,5 - 4 år	35 min	Vestre skole
11:15	Det Ripensiske Teaterselsk. - DRT	To med det hele	4 - 12 år	55 min	Viborg Teater

Lørdag den 21. april 2007 (fortsat)

11:15	Meridiano Teatret	Genesis	5 - 11 år	45 min	Stadion
11:15	Teater Morgana	Eventyr på Afveje	6 - 12 år	40 min	Vestre skole
11:15	Pin Pon Dukketeater	Mens du sover	1,5 - 4 år	30 min	Friskolen i Viborg
11:15	Nørregaards Teater	Kan du fløjte Johanne (Ny)	6 - 9 år	55 min	Viborg- Seminariet
11:30	Det lille Turnéteater	Odysseus	9 - 99 år	65 min	Vestre skole
11:30	Teatret Rod	Tornerose - et drama om	4 - 9 år	40 min	Vestre skole
11:30	Teatret Aspendos	Totte Bygger	1,5 - 4 år	35 min	Vestre skole
11:30	Carte Blanche	Løvspring	5 - 99 år	45 min	Viborg- Seminariet
11:30	Teater TT	Fluen	4 - 99 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
11:45	Dukketeatret Svantevit	Mozart	5 - 99 år	50 min	Vestre skole
11:45	Teatret Fair Play	Har du tid...?	5 - 8 år	40 min	Viborg- Seminariet
12:00	Mister Jones	H.C. Andersen	9 - 12 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
12:00	Teatret Skægspire	Bedstefars bedste gaver	5 - 9 år	40 min	Vestre skole
12:00	Corona La Balance	Vejen til min far	9 - 99 år	75 min	Stadion
12:00	Teatret Slapstick	Brandbil No. Fire	5 - 99 år	55 min	Viborg Kaserne
12:00	Totalteatret	En kinamands chance	12 - 99 år	50 min	Vestre skole
12:15	Teater Rejseholdet	Kalundborg by Night	13 - 99 år	35 min	Vestre skole
12:15	Teatret Mollen	En Storbortælling	12 - 99 år	50 min	Teaterværkstedet
12:15	BaggårdTeatret	Den fortabte søn	13 - 99 år	60 min	Stadion
12:15	Teatret Mariehønen	Boomerang	12 - 99 år	50 min	Stadion
12:30	Svanen, dansk/tjekkisk dukketeater	Snehvide	3 - 99 år	40 min	Viborg- Seminariet
12:30	Corona La Balance	IRL - In Real Life	13 - 99 år	80 min	Stadion
12:30	Teater Du milde Himmel	Sikke et vejr	1,5 - 6 år	40 min	Vestre skole
12:30	Teatret Vestervinden	Det er helt uskyldigt, mor	13 - 99 år	50 min	Ungdomshuset
12:30	Teater 2 Tusind	På Flugt - Den blodige historie	12 - 17 år	70 min	Vestre skole
12:45	Frøken Fracasos Kompagni	Det uartige barn - eller	6 - 10 år	45 min	Viborg Teater
12:45	Milton - Sand & Søn	Rumlerikkerne på Eventyr	3 - 8 år	45 min	Friskolen i Viborg
12:45	Svalegangens Dukketeater	Lille Claus og store Claus	7 - 13 år	40 min	Vestre skole
12:45	Team Teatret	Halfdans ABC	3 - 8 år	40 min	Vestre skole
12:45	Theatret Thalías Tjenere	Sans	5 - 99 år	50 min	Vestre skole
13:00	Rasmus Thorup Jensen	Vejen til succe\$	14 - 99 år	55 min	Viborg- Seminariet
13:00	Børneteateret	Den tårnhøje hund	3 - 8 år	45 min	Vestre skole
13:00	Molevitten	Sofus og Marie	1,5 - 4 år	30 min	Vestre skole
13:15	Teatret Mollen	Natcirkus	6 - 99 år	45 min	Paletten
13:15	Den inspirerende organisation	På din maske skal jeg kende dig	14 - 16 år	80 min	Viborg- Seminariet
13:15	Teater Patrasket	Trådløs	5 - 99 år	60 min	Stadion
13:30	Ramaskrig	Medfødt	14 - 99 år	45 min	Vestre skole
13:30	Teatergruppen Batida	En hvid mand	8 - 99 år	55 min	Stadion
13:30	Teatret Lampe	Pigen der rejste sin vej	6 - 99 år	50 min	Teaterværkstedet
13:30	Tali Rázga	Indkast	8 - 99 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
13:45	Asguer Zap Showteater	Ditto & Mitto	3 - 10 år	45 min	Friskolen i Viborg
13:45	Teater Spektaklo	Militik	8 - 12 år	35 min	Stadion
13:45	Teater Viva	Pjaltehætte	6 - 99 år	40 min	Paletten
13:45	Åben Dans Productions	Arme og Ben - og noget ind	9 - 99 år	45 min	Viborg private Realskole
13:45	Hartmanns Teater	De fremmede	6 - 12 år	45 min	Vestre skole
14:00	Teatret Slapstick	Brandbil No. Fire	5 - 99 år	55 min	Viborg Kaserne
14:00	Louise Schouw - Teater & Event	Og de levede lykkeligt...	5 - 99 år	45 min	Viborg- Seminariet
14:00	Thy Teater	Rejsekammeraten	6 - 12 år	60 min	Vestre skole
14:00	Andersens Kuffert Teater	Hist hvor vejen	5 - 10 år	45 min	Viborg- Seminariet
14:00	Det Ripensiske Teaterselsk. - DRT	To med det hele	4 - 12 år	55 min	Viborg Teater
14:15	Milton - Sand & Søn	Rumlerikkerne på Eventyr	3 - 8 år	45 min	Friskolen i Viborg
14:15	Teatret Kimbri	Ravnen	8 - 12 år	45 min	Stadion
14:15	Teatret Rod	Tornerose - et drama om	4 - 9 år	40 min	Vestre skole
14:15	Teater Rio Rose	Slagmark	10 - 99 år	50 min	Stadion
14:30	Teater Morgana	Eventyr på Afveje	6 - 12 år	40 min	Vestre skole
14:30	Musikteatret Undergrunden	Operaen om Rødhætte	3 - 8 år	40 min	Centralbiblioteket
14:30	HolbergTeatret	Niels Klim	10 - 99 år	50 min	Vestre skole
14:30	Teater Vestvolden	Kaptajn Bimse og Goggeletten	4 - 99 år	50 min	Viborg Teater
14:45	Limfjordsteatret	Undreland	7 - 12 år	75 min	Stadion
14:45	Team Teatret	Halfdans ABC	3 - 8 år	40 min	Vestre skole
14:45	Teater diHva	Ensom Quinde	14 - 99 år	55 min	Vestre skole
14:45	Teater 2 Tusind	På Flugt - Den blodige historie	12 - 17 år	70 min	Vestre skole
14:45	Teatret Fair Play	Har du tid...?	5 - 8 år	40 min	Viborg- Seminariet
15:00	Teater Lille Hest	Nissen der ville være berømt	4 - 9 år	45 min	Teaterværkstedet
15:00	Teater Bastard	Glashuset	14 - 99 år	60 min	Vestre skole
15:00	Rasmus Thorup Jensen	Vejen til succe\$	14 - 99 år	55 min	Viborg- Seminariet
15:00	Teaterkompagniet	SkizoBrother	13 - 99 år	50 min	Vestre skole
15:00	Teatret Mariehønen	Henry Harald Hardenberg - hjulet	4 - 10 år	45 min	Stadion
15:15	Teatret Mollen	Natcirkus	6 - 99 år	45 min	Paletten
15:15	Apollo Teater	Sampling	11 - 99 år	50 min	Stadion
15:15	Odsherred Teater	Rejsen hjem	11 - 99 år	45 min	Stadion
15:15	Dukketeatret Svantevit	Mozart	5 - 99 år	50 min	Vestre skole
15:30	Teatret Bagage	Der findes da slet ikke drager	3 - 8 år	45 min	Vestre skole
15:30	Barkentins Teater	Kanonkongen	8 - 99 år	45 min	Viborg- Seminariet
15:30	Teatret Lampe	Pigen der rejste sin vej	6 - 99 år	50 min	Teaterværkstedet
15:30	Teatret	Ze Malandro og døden	5 - 9 år	45 min	Viborg- Seminariet
15:30	Teater Dyrelab	Sikke den brølede!	5 - 10 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
15:30	Asguer Zap Showteater	Ditto & Mitto	3 - 10 år	45 min	Friskolen i Viborg
15:45	Det lille Turnéteater	Odysseus	9 - 99 år	65 min	Vestre skole
15:45	Svalegangens Dukketeater	Lille Claus og store Claus	7 - 13 år	40 min	Vestre skole
16:00	Freestyle Phanatix	De Røde Sko	6 - 16 år	40 min	Paletten
16:00	Det fortællende Teater	Bjowulf	6 - 99 år	70 min	Ungdomshuset

Lørdag den 21. april 2007 (fortsat)

16:00	Andersens Kuffert Teater	Hist hvor vejen	5 - 10 år	45 min	Viborg- Seminariet
16:00	Louise Schouw - Teater & Event	Og de levede lykkeligt...	5 - 99 år	45 min	Viborg- Seminariet
16:15	Teater Spektaklo	Militik	8 - 12 år	35 min	Stadion
16:15	Teater Vestvolden	Kaptajn Bimse og Goggeletten	4 - 99 år	50 min	Viborg Teater
16:15	Nørregaards Teater	De to uhyrer	3 - 9 år	45 min	Stadion
16:15	Comedievognen	Verdens rigeste tosse	4 - 10 år	40 min	Teaterværkstedet
16:30	De Røde Heste	Noas Ark	8 - 99 år	45 min	Stadion
16:30	Teatergruppen Batida	En hvid mand	8 - 99 år	55 min	Stadion
16:30	Musikteatret Undergrunden	Operaen om Rødhætte	3 - 8 år	40 min	Centralbiblioteket
16:45	Ramaskrig	Medfødt	14 - 99 år	45 min	Vestre skole
16:45	Thy Teater	Rejsekammeraten	6 - 12 år	60 min	Vestre skole
17:00	Teaterkompagniet	SkizoBrother	13 - 99 år	50 min	Vestre skole
17:00	HolbergTeatret	Niels Klim	10 - 99 år	50 min	Vestre skole
17:00	Teater diHva	Ensom Quinde	14 - 99 år	55 min	Vestre skole
17:00	Teatret Bagage	Der findes da slet ikke drager	3 - 8 år	45 min	Vestre skole
17:00	Teater Lille Hest	Nissen der ville være berømt	4 - 9 år	45 min	Teaterværkstedet
17:15	Plex Musikteater	Blændet af ord	13 - 99 år	50 min	Stadion
17:15	DaDunk	Klods Hans	7 - 99 år	45 min	Stadion
17:15	Mister Jones	H.C. Andersen	9 - 12 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
17:15	Barkentins Teater	Kanonkongen	8 - 99 år	45 min	Viborg- Seminariet
17:15	Teater 2 Tusind	Min historie	9 - 12 år	55 min	Vestre skole
17:15	Teater Dyrelab	Sikke den brødedel	5 - 10 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
17:30	Teater Viva	Pjaltehætte	6 - 99 år	40 min	Paletten
17:30	Teater 83	Begyndelsen	4 - 8 år	40 min	Viborg- Seminariet
17:45	Figura Ensemble	1:1 - en chatopera	13 - 99 år	60 min	Vestre skole
17:45	Beagle - dans & fysisk teater	KropsKontoret	8 - 99 år	45 min	Stadion
17:45	Teater Bastard	Glashuset	14 - 99 år	60 min	Vestre skole
18:00	Cantabile 2	Inca Cola	14 - 99 år	55 min	Stadion
18:00	Teaterkompagniet	Alice i Eventyrland	7 - 12 år	45 min	Paletten
18:00	Theatret Thalias Tjenere	Den Store Bastian	5 - 99 år	40 min	Viborg private Realskole
18:00	Apollo Teater	Sampling	11 - 99 år	50 min	Stadion
18:15	Teatret	Ze Malandro og døden	5 - 9 år	45 min	Viborg- Seminariet
18:15	Historiebyggeriets turneteater	Alberik Sortalfs forbandelse	10 - 99 år	59 min	Friskolen i Viborg
18:30	Teater 2 Tusind	Min historie	9 - 12 år	55 min	Vestre skole
18:30	Det fortællende Teater	Bjowulf	6 - 99 år	70 min	Ungdomshuset
18:30	Det Kommende Teater	OS - en bøjning af vi	14 - 99 år	60 min	Centralbiblioteket
18:45	Egnsteatret Masken	Marie - en lidenskabelig historie	14 - 99 år	75 min	Teaterværkstedet
18:45	Limfjordsteatret	Undreland	7 - 12 år	75 min	Stadion
18:45	Corona La Balance	IRL - In Real Life	13 - 99 år	80 min	Stadion
19:00	Teater 83	Begyndelsen	4 - 8 år	40 min	Viborg- Seminariet
19:00	Corona La Balance	Tre nætter varer døden	10 - 99 år	70 min	Stadion
19:00	Teater O	Europamesteren	11 - 99 år	60 min	Viborg- Seminariet
19:00	Figura Ensemble	1:1 - en chatopera	13 - 99 år	60 min	Vestre skole
19:30	Teatertruppen Replikken	Tro, Håb og Næste(n) Kærlighed	13 - 99 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
19:30	Freestyle Phanatix	De Røde Sko	6 - 16 år	40 min	Paletten
19:30	Det lille Turnéteater	Romeo og Julie	9 - 99 år	60 min	Viborg Teater

Søndag den 22. april 2007

10:00	Carte Blanche	Kalejdoskop	8 - 99 år	90 min	Stadion
10:00	Teatret Skægspire	... om Jonas	6 - 11 år	45 min	Paletten
10:00	Teater 83	Årstiderne	1,5 - 4 år	30 min	Viborg Kaserne
10:00	Det lille Turnéteater	Romeo og Julie	9 - 99 år	60 min	Viborg Teater
10:00	Teaterkompagniet	Alice i Eventyrland	7 - 12 år	45 min	Paletten
10:00	Comedievognen	Verdens rigeste tosse	4 - 10 år	40 min	Teaterværkstedet
10:00	Uppercut Danseteater	Skal vi danse?	1,5 - 4 år	25 min	Viborg- Seminariet
10:00	Thy Teater	Forestillinger om Alice	5 - 13 år	35 min	Vestre skole
10:00	Teater Vestvolden	Shakespeare på afveje	15 - 99 år	75 min	Stadion
10:00	Teatret Lampe	Gulvtæppet	4 - 9 år	45 min	Vestre skole
10:00	Teatret Trekanten	Lille Frøken Lupin	2 - 5 år	30 min	Friskolen i Viborg
10:00	Teater O	Europamesteren	11 - 99 år	60 min	Viborg- Seminariet
10:15	Teatret Fair Play	Ved siden af	8 - 99 år	50 min	Stadion
10:15	Det Kommende Teater	OS - en bøjning af vi	14 - 99 år	60 min	Centralbiblioteket
10:15	Theatret Thalias Tjenere	Den Store Bastian	5 - 99 år	40 min	Viborg private Realskole
10:15	Teaterværkstedet	Madam Bach Regn	0 - 6 år	35 min	Vestre skole
10:15	Teatret Aspendos	Den lille hvide kat	4 - 8 år	60 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
10:30	Nørregaards Teater	Genklang	2 - 5 år	35 min	Vestre skole
10:30	Comedievognen	Alfons Åberg - nye historier	3 - 8 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
10:30	Asguer Zap Showteater	Boris og den glade løve	3 - 9 år	40 min	Vestre skole
10:30	Det lille Turnéteater	Kling Klang	2 - 8 år	35 min	Viborg- Seminariet
10:30	Uppercut Danseteater	City of Angels	6 - 99 år	50 min	Stadion
10:45	Det lille Verdens Teater	Et teselskab - som søstre vi dele	4 - 10 år	45 min	Teaterværkstedet
10:45	Andersens Kuffert Teater	Konen i muddergroften	4 - 10 år	45 min	Viborg- Seminariet
10:45	Tulipan Teatret	Fridas himmelrejse	3 - 8 år	45 min	Ungdomshuset
10:45	Den inspirerende organisation	Inspiration	14 - 18 år	57 min	Friskolen i Viborg
10:45	Det fortællende Teater	Absalon	9 - 99 år	50 min	Viborg- Seminariet
11:00	Teater 83	Årstiderne	1,5 - 4 år	30 min	Viborg Kaserne
11:00	Graense- Loes	Fucking Alene	13 - 99 år	50 min	Viborg- Seminariet
11:00	Barkentins Teater	Slå højt på tromme	4 - 8 år	40 min	Vestre skole
11:00	Randers Egnsteater	Tre i én - Voyeur	15 - 99 år	50 min	Vestre skole
11:00	Teater diHva	De skød en Måge	12 - 99 år	50 min	Viborg Teater
11:00	Hartmanns Teater	Sommerfuglemusen, det lille	14 - 99 år	45 min	Vestre skole

Søndag den 22. april 2007 (fortsat)

11:15	Teater Lille Hest	Natten før	6 - 12 år	50 min	Teaterværkstedet
11:15	Teatret Trekanten	Lille Frøken Lupin	2 - 5 år	30 min	Friskolen i Viborg
11:15	Teaterværkstedet	Madam Bach Regn	0 - 6 år	35 min	Vestre skole
11:15	Pin Pon Dukketeater	Lille Tarzan	3 - 6 år	40 min	Viborg- Seminariet
11:15	Asterions Hus	Herkules	6 - 99 år	50 min	Vestre skole
11:15	Teatergruppen Batida	Spaghetti	3 - 8 år	40 min	Vestre skole
11:15	Corona La Balance	Tre nætter varer døden	10 - 99 år	70 min	Stadion
11:30	Plex Musikteater	Blændet af ord	13 - 99 år	50 min	Stadion
11:30	Teatret Skægspire	... om Jonas	6 - 11 år	45 min	Paletten
11:30	Teatertruppen Replikken	Tro, Håb og Næste(n) Kærlighed	13 - 99 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
11:45	Gruppe 38	Poul sine høns *)	6 - 99 år	50 min	Stadion
11:45	BaggårdTeatret	Den fortabte søn	13 - 99 år	60 min	Stadion
12:00	Jytte Abildstrøms Teater	Som Ærtehaln	3 - 6 år	45 min	Centralbiblioteket
12:00	Dansk Rakkerpak	Bokseren og Ballerinaen	6 - 99 år	55 min	Viborg- Seminariet
12:00	Angel Air	Aladdin	10 - 16 år	55 min	Vestre skole
12:15	Det lille Verdens Teater	Et teselskab - som søstre vi dele	4 - 10 år	45 min	Teaterværkstedet
12:15	Nørregaards Teater	Genklang	2 - 5 år	35 min	Vestre skole
12:30	Totalteatret	Humphrey	13 - 99 år	50 min	Vestre skole
12:30	Teatret Lampe	Gulvtæppet	4 - 9 år	45 min	Vestre skole
12:30	Teater Bastard	Ondt	14 - 99 år	70 min	Viborg private Realskole
12:30	Comedievognen	Alfons Åberg - nye historier	3 - 8 år	45 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
12:30	Cantabile 2	Inca Cola	14 - 99 år	55 min	Stadion
12:45	Thy Teater	Forestillinger om Alice	5 - 13 år	35 min	Vestre skole
12:45	Teater 2 Tusind	Morfars paradis	5 - 9 år	50 min	Stadion
12:45	Uppercut Danseteater	Skal vi danse?	1,5 - 4 år	25 min	Viborg- Seminariet
12:45	Det fortællende Teater	Absalon	9 - 99 år	50 min	Viborg- Seminariet
12:45	Tulipan Teatret	Fridas himmelrejse	3 - 8 år	45 min	Ungdomshuset
13:00	Graense- Loes	Fucking Alene	13 - 99 år	50 min	Viborg- Seminariet
13:00	Egnsteatret Masken	Marie - en lidenskabelig historie	14 - 99 år	75 min	Teaterværkstedet
13:00	Det fortællende Teater	Musikanterne	4 - 99 år	45 min	Paletten
13:00	Den inspirerende organisation	Inspiration	14 - 18 år	57 min	Friskolen i Viborg
13:00	Carte Blanche	Kalejdoskop	8 - 99 år	90 min	Stadion
13:15	Randers Egnsteater	Tre i én - Voyeur	15 - 99 år	50 min	Vestre skole
13:15	Teater diHva	De skød en Måge	12 - 99 år	50 min	Viborg Teater
13:15	Rasmus Thorup Jensen	Super Hero	13 - 99 år	55 min	Paletten
13:15	Teatergruppen Batida	Et godt hjerte - historien om den	8 - 12 år	55 min	Stadion
13:15	Andersens Kuffert Teater	Konen i muddergroften	4 - 10 år	45 min	Viborg- Seminariet
13:30	Teatret Møllen	Trinbræt	8 - 99 år	45 min	Viborg Teater
13:30	Teatret Mariehønen	Henry Harald Hardenberg - hjulet	4 - 10 år	45 min	Stadion
13:30	Teatret Aspendos	Den lille hvide kat	4 - 8 år	60 min	Viborg Musiksal & Musiksk.
13:30	Barkentins Teater	Slå højt på tromme	4 - 8 år	40 min	Vestre skole
13:45	Teatergruppen Batida	Spaghetti	3 - 8 år	40 min	Vestre skole
13:45	Teatertruppen Replikken	Majbrit	12 - 99 år	45 min	Vestre skole
13:45	Det lille Turnéteater	Kling Klang	2 - 8 år	35 min	Viborg- Seminariet
13:45	Historiebyggeriets turneteater	Alberik Sortalfs forbandelse	10 - 99 år	59 min	Friskolen i Viborg
13:45	Jytte Abildstrøms Teater	Som Ærtehaln	3 - 6 år	45 min	Centralbiblioteket
14:00	Teatret Fair Play	Ved siden af	8 - 99 år	50 min	Stadion
14:00	Dansk Rakkerpak	Bokseren og Ballerinaen	6 - 99 år	55 min	Viborg- Seminariet
14:00	Angel Air	Aladdin	10 - 16 år	55 min	Vestre skole
14:15	Hartmanns Teater	Sommerfuglemusen, det lille	14 - 99 år	45 min	Vestre skole
14:15	Pin Pon Dukketeater	Lille Tarzan	3 - 6 år	40 min	Viborg- Seminariet
14:15	Louise Schouw - Teater & Event	Nissedrys og Trolderier	2 - 6 år	35 min	Vestre skole
14:15	Asguer Zap Showteater	Boris og den glade løve	3 - 9 år	40 min	Vestre skole
14:30	Det fortællende Teater	Musikanterne	4 - 99 år	45 min	Paletten
14:30	Teater Vestvolden	Shakespeare på afveje	15 - 99 år	75 min	Stadion
14:30	Asterions Hus	Herkules	6 - 99 år	50 min	Vestre skole
14:30	Teater Lille Hest	Natten før	6 - 12 år	50 min	Teaterværkstedet
14:30	Totalteatret	Humphrey	13 - 99 år	50 min	Vestre skole
14:30	Uppercut Danseteater	City of Angels	6 - 99 år	50 min	Stadion
14:45	Gruppe 38	Poul sine høns	6 - 99 år	50 min	Stadion
14:45	Teater Bastard	Ondt	14 - 99 år	70 min	Viborg private Realskole
15:00	Rasmus Thorup Jensen	Super Hero	13 - 99 år	55 min	Paletten
15:15	Teatret Møllen	Trinbræt	8 - 99 år	45 min	Viborg Teater

*) Forestillingen spilles på engelsk

Mere information
om de enkelte
forestillinger
www.teatercentrum.dk

WEEKENDENS SPILLESTEDER

Festival-info

Transport til Viborg m. TOG, FLY, BIL & OVERNATNINGSMULIGHEDER m.m.

Se mere på www.teatercentrum.dk eller kontakt Viborg Turistbureau

Viborg Turistbureau

Nytorv 9 · 8800 Viborg · Tlf. 87 87 88 88 · Fax 86 60 02 38
mail: info@visitviborg.dk · hjemmeside: www.visitviborg.dk

Børneteater-arrangørernes dosmerseddel

Vælg forestilling:

- ✓ Tag til festival
- ✓ Brug Den Røde Brochure
- ✓ Kontakt andre teaterformidlere

Bestil forestilling:

- ✓ Ring til teatret og aftal tid, sted etc.
- ✓ Undersøg refusionsmuligheder

Kontrakt:

- ✓ Du modtager en kontrakt fra teatret. Heraf fremgår alle aftaler og praktiske oplysninger
- ✓ Tjek at jeres spillested opfylder alle krav på kontrakten (spillepladsens størrelse, strømforhold, mørklægning m.m.)
- ✓ Returner kontrakten til teatret. Din underskrift er teatrets garanti for, at forestillingen kan gennemføres som planlagt. Ring til teatret, hvis du er i tvivl om noget

Materialer/plakat:

- ✓ Teatret sender forestillingsplakat og evt. øvrigt materiale om forestillingen

Før forestillingen:

- ✓ Forbered børnene på, at de skal se teater
- ✓ Vær sikker på, at du overholder kontraktens krav om aldersgruppe og max. antal tilskuere

På forestillingsdagen:

- ✓ Lokalet skal være ryddet og klar ved teatrets ankomst (som aftalt i kontrakten)
- ✓ Kontaktperson, pedel og evt. kontrakt-aftalte hjælpere er klar på det aftalte tidspunkt
- ✓ En kop kaffe til teatret er et ekstra plus

Under forestillingen:

- ✓ Undgå alle former for forstyrrelser under forestillingen (mobiltelefoner, slikposer, ringeklokken, lærere der går til timer midt i forestillingen, elever der skal til tandlæge midt i forestillingen osv.)

Efter forestillingen:

- ✓ De aftalte hjælpere til nedtagningen af forestillingen skal være til stede
- ✓ Send teatret pænt afsted
- ✓ Brug evt. tid med børnene til en snak om forestillingen

Illustrationer: Bob Katzenelson

Køb

af børneteater
- sådan fungerer det

Man kan opleve børneteater på festivaler, på de små stationære scener, i teterforeningsregi – og ikke mindst på skoler, biblioteker og institutioner. Året rundt turnerer børneteatrene og bringer scenekunst for de små og lidt større ud i alle hjørner af landet.

Festivalen er en stor kulturel manifestation, men også en salgsmesse, hvor teaterformidlere i form af lærere, bibliotekarer, teaterforeninger m.fl. møder frem for at orientere sig om repertoiret i den kommende sæson.

Man kan også orientere sig i det årlige teaterkatalog, Den Røde Brochure, der udgives af Teatercentrum. Se mere på www.teatercentrum.dk

Den såkaldte refusionsordning betyder, at statens refunderer halvdelen af teatrenes forestillingspris til kommunerne – hvis teatret vel at mærke er refusionsgodkendt. Se mere via www.kunststyrelsen.dk

Statistikken for den danske teatersæson 2002-03 fortalte at

- af de 437 produktioner var de 138 børneteater
- af de 11.593 opførelser var de 4.907 børneteater
- af de 2.220.000 tilskuere var de 510.000 børn

Disse tal gælder alene for de statsstøttede teatre

Festivalens historie

Årets festival i Viborg har et **budget** på cirka fire millioner kroner. For det får byen omkring 100 professionelle børneteatre, op mod 150 forestillinger og omkring 500 opførelser. Det kan primært lade sig gøre, fordi teatrene spiller alle forestillinger gratis og alene modtager transport- og opholdstilskud. I festivalens historie har for teatrene også ligget en masse pligter udover det hårde slid med opstilling og nedtagning af egne forestillinger. Der har været arbejds hold for mørklægning, skiltning, billetudlevering, oprydning, information, plakatbod m.m.m. Bedre logistik, teknik, computere, lokale arbejds hold m.m. har dog gjort festivaltilværelsen lidt lettere for de omkring 500 deltagende teaterfolk. Foto: Kurt Johansen

Ved den første festival i 1971 var der nul kroner i offentlige tilskud, i 1972 i Nykøbing F. fik man et lokalt tilskud på 12.000 til leje af hallen. I 2007 i Viborg er festivalbudgettet på ca. fire mio. kroner

Festival 2005 i Ringsted: De internationale festivalgæster efter det 'obligatoriske' besøg hos borgmesteren på rådhuset. Foto: Jan Rüz

Dansk børneteater tør noget

Teatercentrums festival tiltrækker hvert år mange teaterfolk fra udlandet. Op mod 100 ventes således at lægge vejen omkring Viborg-festivalen. Én af dem er Lali Morris, der til daglig er leder af en børneteaterfestival i Galway i Irland

Jeg har været på Teatercentrums festival i alt fem gange. Og det, der får mig til at vende tilbage til netop denne festival, er, at kvaliteten af forestillingerne er så høj. Hertil kommer, at der er så meget at vælge imellem, at jeg umuligt kan nå at se det hele på én festival – derfor kommer jeg igen år efter år.

Jeg synes også, at festivalen er vældig godt organiseret. Det giver mig gode muligheder for at 'networke' både med arrangører og kunstnere i løbet af den uge, festivalen varer. Jeg har nydt godt af de mange kontakter, jeg har fået netop på denne festival, og jeg opfordrer altid mine kolleger i Irland til at rejse til Danmark og lære at den måde, tingene foregår på her.

Jeg synes, at dansk teater for børn og unge er meget raffineret, dybsindigt og meningsfuldt. Det behandler nogle problemer, der relevante for de unges hverdag. Dansk børneteater tør noget!

Og så er jeg imponeret over, hvor mange professionelle danske teatre, der udelukkende laver teater for børn. Dét siger noget om, hvor stor respekt, teatrene har for børnene som publikum. Men det, at der penge til at lave så meget teater for børn, siger jo også noget om, hvor meget forældre, skoler og bevilgende myndigheder bakker op om denne kunstform.

Hvis jeg skulle beskrive festivalen med blot tre ord, så skulle de absolut være: Fremragende, oplysende og sjov!

” Vores festival er stadig en lille baby, men en dag håber vi at blive som jeres festival

- Hisashi Shimoyama,
japansk festivalarrangør

” Vores undervisnings- og kulturminister bad mig om at besøge ham og præsentere ham for min rapport med titlen: 'Den danske teatermodel og hvordan vi kan efterligne den'

- Xenakis Kyriakides,
cypriotisk festivalgæst

” Tak fordi I får os til at føle os velkomne og fordi I organiserer denne fascinerende oplevelse – og giver os så meget at tænke over og tale om

- Penny Breakwell,
britisk teaterleder

” Min kunstneriske sjæl er atter på vingerne efter at have set, at det er muligt at lave det, som I gør. Hvilken gave I har givet mig

- Andy Packer,
australsk festivalarrangør

” Dansk børneteater er noget helt særligt. Stykkernes indhold, deres fremtræden og frem for alt vidunderlige skuespillere, der respekterer og holder af børn. Det var en stor og lærerig oplevelse for mig

- Dr. Razi Amitai,
israelsk børnekulturhusleder

” Danmark har ét trumfkort i internationale teater-sammenhænge: Børneteatret. Spil det rigtigt!

- Jørn Langsted,
teaterprofessor ved Aarhus Universitet

Festivalens historie

Festivalerne har fra starten i 1971 som noget unikt altid haft **gratis adgang** til alle forestillingerne. Det har kunnet lade sig gøre, fordi værtskommune(r) og amt tillige med 50 procents refusion fra Kulturministeriet har finansieret festivalen og teatrene altså spillet gratis. Det har selvfølgelig været nødvendigt alligevel at regulere tilstrømningen til de enkelte forestillinger via adgangskort, som frem til 1996 KUN kunne fås på selve festivalen. Fra 1996 i Hvidovre (70 teatre. 98 forestillinger, 520 opførelser) forsøgte man sig dog med et begrænset forudafhentningssystem af billetter, primært for arrangører. På billedet er det dog kulturminister Jytte Hilden (S), der lader sig forevige, mens hun venter på at lege billetdame ved festivalen. Hun var den første kulturminister, der besøgte festivalen. Siden har hendes efterfølgere været flittige til at besøge og åbne begivenheden. Foto: Kurt Johansen

Festival på skrupp: Skive sprang i 1999 fra som værtskommune i 11. time, hvorefter Odsherred påtog sig værtskabet for en forkortet udgave af festivalen. Odsherred var også vært for festivalen i 1989.

En del af de internationale gæster forsamlet til det store 'familiefoto' – her under festival 2002 i Lyngby. Der er tradition for, at de mange udenlandske teaterfolk inviteres på besøg på det lokale rådhus til en snak med borgmesteren – og får mulighed for at fjæle sig i de folkevalgte sæder....

International myldretid

Der kan høres mange tungemål udover jysk og rigsdansk, når festivalen i Viborg er i gang.

I Viborg Kommune er der knapt 13.000 skolesøgende børn ud af de cirka 90.000 indbyggere – og alle har mulighed for at stifte (gratis) bekendtskab med dansk børneteater på festivalen.

Dertil kommer forhåbentlig en del lokale uden for storkommune-grænserne og helt sikkert en mængde tilrejsende teaterformidlere og -interesserede. Flest fra Danmark, men også en stor og broget flok fra alle verdens lande.

Ved sidste års festival i Nykøbing Falster var der således næsten 100 udenlandske observatører fra over 25 forskellige lande. Og et tilsvarende antal venttes at komme til Viborg til dette års festival. Herunder sandsynligvis en større japansk delegation, for de er (tro)faste gæster på festivalen og drager gerne den halve klode rundt for at opleve børneteater på et totalt uforståeligt sprog. Men de elsker det.

Der er også festivalledere

fra mange lande; der er teaterfolk som er interesseret i stifte bekendtskab med såvel børneteatrene som selve festivalen – der er unik ved både at være verdens største og samtidig have gratis adgang.

De fleste internationale gæster kommer på eget initiativ og egen regning, men en del inviteres af festivalen eller Dansk ASSITEJ – den danske afdeling af den internationale organisation for børne- og ungdomsteater ASSITEJ (Association

Internationale du Théâtre pour l'Enfance et la Jeunesse), tilknyttet UNESCO) med økonomisk støtte fra Kunstrådet m.fl.

I år inviteres bl.a. en række libanesiske og irakiske repræsentanter fra det netop overståede festival- og workshop-projekt i Jordan. Endvidere samarbejdspartnere fra Kina, som skal være med til at promovere dansk børneteater og dets særkende i det store land.

Kunstrådet har netop bevilget økonomisk støtte

til en turné i Kina i maj med teatrene Batida, Corona La Balance og Teater TT.

Hensigten er at udvikle børnekulturnetværket og samarbejdet om udveksling af viden og erfaringer på børneteaterområdet.

Og en positiv sidegevinst er i øvrigt, at festivalen genererer en lang række invitationer til danske børneteatre til at komme ud i verden og vise deres forestillinger.

I perioden 1999-2005 har over 40 forskellige danske

børneteatre således besøgt over 45 forskellige lande med mere end 60 forskellige forestillinger. Det kan gøres op i over 1.400 danske opførelser rundt om i verden. Og så er denne statistik endda kun for de teatre, der er medlemmer af Dansk Assitej.

Læs mere om det internationale børneteaterarbejde på www.assitej.dk

Til nutidens festivaler er det muligt at **bestille og afhente** billetter til både de offentlige forestillinger i ugens løb og de mange i den afsluttende weekend. Bestillingssystemet har været gældende – og er hele tiden blevet forbedret – siden den i øvrigt forkortede festival i Odsherred i 1999 (76 teatre, 106 forestillinger, 274 opførelser). Det har betydet et farvel til de lange billetkøer – hvad de fleste er glade for – men det har også betydet, at muligheden for at udveksle informationer og udpege favoritter blandt de mange forestillinger er blevet sværere. Og det kan være svært at orientere sig i det store udbud. Den store oversigtstavle på billedet er en saga blot, men til gengæld udstyres festivalens publikum med foldere og programmer og internet-adresser til den helt store guldmedalje. Foto: Kurt Johansen

Teatercentrums store festival har været afholdt uafbrudt siden 1971. Med Viborg 2007 er det 18. gang, den er i Jylland. Den har været 12 gange på Sjælland, fire gange på Fyn, to gange på Lolland-Falster og en enkelt gang på Bornholm (1984).

En festival til Viborg

2004 Ideen om en festival modnes i Viborg, og der tages kontakt til Teatercentrum, som melder ud, at 2007 er ledig.

Teatercentrum sender div. materiale omkring afvikling og økonomi.

Kulturpolitisk benarbejde igangsættes lokalt i Viborg.

2005 Gode argumenter fremlægges – herunder at bruge festivalen som et konkret og positivt samkørselsprojekt af de seks kulturforvaltninger, der som følge af kommunalreformen fra 1. januar 2007 skal sammenlægges.

Efter behandling i kulturudvalg, økonomiudvalg og sammenlægningsudvalg gives der politisk grønt lys for at få festivalen til Viborg.

En repræsentant fra arbejdsgruppen besøger Festival 2005 i Ringsted og deltager som observatør på mødet mellem TC og den kommende festivalgruppe i Nykøbing F.

En foreløbig arbejdsgruppe nedsættes og kontakten til Teatercentrum formaliseres.

Aftaler om tidspunkt, økonomi, struktur m.v. falder på plads.

2006 Den store arbejdsgruppe (15 personer) nedsættes med repræsentanter fra Viborg og de seks kommuner, der fra 2007 bliver en del af den nye Viborg Kommune: Bjerringbro, Fjends, Karup, Møldrup, Tjele og Viborg. Disse repræsentanter udpeges af de lokale kulturforvaltninger.

I arbejdsgruppen sidder bl.a. festivalens projektleder (Claus Reiche), kulturdirektøren, kulturchefen, børnekulturkonsulenten, den ledende børnebibliotekar, kulturforvaltningens pr-medarbejder, en repræsentant for teknisk udvalg samt en repræsentant for teaterforeningerne og det lokale egnseater, Carte Blanche.

Undergrupper oprettes, som arbejder med pr, festivalens officielle åbning, fredagsåbningen, udsmykningen og tekniske opgaver. Alle grupper refererer til Claus Reiche, som refererer til kulturdirektøren.

Arbejdsgruppen tager til festival i Nykøbing Falster i april 2006.

Flere møder med Teatercentrum om festivalens logistik og afvikling.

August: Teatercentrum tager på besigtigelsestur til festivalbyen, undersøger lokalemuligheder m.v.

I efteråret 2006 besluttet det, at styregruppen skal være det nye kultur- og fritidsudvalg i den nye Viborg Kommune. Udvalget tiltræder 1.1. 2007 og består af formand Per Møller Jensen (S), næstformand Ib Bjerregaard (V), Astrid Løntoft Nepper (S), Inge-Lise Sterup (V) og Flemming Lund (S).

2007 Aktiviteterne i arbejdsgruppe og undergrupper intensiveres frem til festivalens start.

Man har fra start mødtes cirka hver anden måned til tre-timers møder. Ad hoc-grupperne har selvstændige budgetter.

15. april 2007: Teatrene kommer til Viborg. Festival 2007 er i fuld gang.

Arbejdsgruppen på plads. Forreste række: Karl Engelbrecht, kulturchef, Pia E. Tolstrup børnehavepædagog og repræsentant for børnehaveområdet, Claus Reiche, udviklingschef, Anne-Mette Myrhøj, ledende børnebibliotekar, Lars Munkøe, kulturdirektør. Midterste række: Elsebeth Hansen folkeskolelærer, børneteaterindkøber og repræsentant for skoleområdet i den tidligere Møldrup Kommune, Anne Rasmussen folkeskolelærer, børneteaterindkøber og repræsentant for skoleområdet i den tidligere Tjele Kommune, Per Dragheim, pr- og marketingkonsulent, John E. Jensen, kulturkonsulent, Thorkild Andreasen, adm. leder hos Carte Blanche. Bagerste række: Charlotte Søholm, folkeskolelærer og repræsentant for skolerne i den tidligere Viborg Kommune, Bodil Mortensen, folkeskolelærer, børneteaterindkøber og repræsentant for skoleområdet i den tidligere Karup Kommune, Anne-Marie Fledelius børnekulturkonsulent, Mette Hagen, kulturmedarbejder og repræsentant for Teaterkredsen i Viborg. På billedet mangler to fra arbejdsgruppen: Gerda B. Andersen, bibliotekar og repræsentant for den tidligere Fjends kommune og Torben Teglgaard, kulturmedarbejder, og repræsentant for den tidligere Bjerringbro Kommune.

Børnekulturens

Den korte udgave af historien om, hvorfor Festival 2007 løber af stabelen i Viborg fra 15.-22. april.

Som regel er det en lokal ildsjæl, der finder ud af, at hjemkommunen selvfølgelig bør være vært for verdens største teaterfestival for børn og unge.

Men i Viborg er det i virkeligheden bare et naturligt element i den store masterplan for børnekulturens fremme, hvis man ellers skal tage Claus Reiche for pålydende. Han er den lokale projektleder for Festival 2007 – og i øvrigt også en væsentlig brik i det spil, der har sat Viborg Kommune på danmarkskortet som det sted, hvor børnekultur virkelig er et højprioriteringsområde.

Claus Reiche har været med, siden han i 2002 blev headhuntet til en stilling som konsulent for det nyetablerede Kulturprinsen, der er et udviklingscenter for kultur med – og for – børn og unge. En festival

var således for ham en naturlig forlængelse af det arbejde, der bl.a. har ført til, at performanceteatret Carte Blanche blev egnsteater i Viborg fra 2004 og at der bl.a. er etableret et teaterværksted på den gamle Viborg Kaserne.

Og så kender han i øvrigt alt til de store april-festivaler via sin mangeårige fortid som teatermand og skuespiller i bl.a. Møllen, Teatret, Kaskadeteatret og Nørregaard & Reiches Teater. De praktiske erfaringer er suppleret med masser af akademisk viden om (børne)teatrets mekanismer, idet Claus Reiche i 2001 tog landets første ph.d. i børneteater.

Festival som projekt

Som idemand til festivalen havde Claus Reiche sat næsen op efter 2006-udgaven, men dels havde Teater-

centrum andre planer, dels skulle der lige et politisk benarbejde til for at få ok de rigtige stedet. Det foregik bl.a. via Kulturprinsens bestyrelse og blev lettet af, at Viborg by og amts to store politiske grupperinger, S og V, begge gerne ville have festivalen til byen.

Claus Reiche og Co. havde således ikke svært ved at sælge den store festival som et konkret projekt, der både markerede regionens særlige kulturelle satsområde og samtidig kunne bruges til at sammenkøre kulturforvaltningen i forbindelse med kommunalreformen, hvor fem små omegnskommuner og store Viborg skulle fungere som en enhed.

Den købte kulturchefen i Viborg og borgmesteren sammesteds, og efter den obligatoriske tur fra kulturudvalget over økonomiudvalget til sammenlægningsudvalget blev der givet grønt lys til at huse festival 2007. Med et samlet budget på ca. fire mio. kr., hvoraf

Kulturministeriet refunderer cirka 1,75 mio. kr.

Claus Reiche blev festivalens projektleder og referenceperson for festivalens lokale arbejdsgruppe og dens undergrupper.

I disse sidder repræsentanter for de 'gamle' kommuner og for det nye Stor-Viborgs kulturelle forvaltning. Førstnævnte er primært folkeskolelærere og bibliotekarere, der alle som teaterkontaktpersoner har erfaringer med dansk børneteater og festivalerne.

Hvor Teatercentrum som arrangør af festivalen tager sig af den overordnede logistik, herunder kontakten med de næsten 100 deltagende teatre, indkvartering, spillestederne i Viborg, weekendprogram m.m., er de lokale beskæftiget med det vigtige pr-arbejde, der skal sikre at områdets børn og deres forældre er klar til at invadere festivalen som publikum.

Dertil kommer arbejdet med festivalåbning, udsmykning af byen, tekni-

Festivalens historie

> **Teaterfestivalen er andet** end de mange forestillinger, det er også en ugelang festlig begivenhed for teaterfolkene, der mødes og snakker fag; for formidlerne, der mødes og snakker teater; for de internationale gæster, der mødes og bygger broer over kulturerne – og for festivalbyens børn, der ser frem til oplevelser på alle planer. Ved festivalen i Lyngby 2002 (89 teatre, 142 forestillinger, 421 opførelser) blev de mødt af 'teaterpolitiet', der tog dem under kærlig behandling. Bag uniformerne gemte sig gadeteaterfolk og gøglere med særlig sans for at sikre, at festivalen gik op i skæg og blå briller. Lyngbys politimester forbød dog 'specialstyrken' at bevæge sig udenfor festivalområdet... Foto: Anne Marie Sørensen

Følgende byer har været festivalvært mere end én gang: Det gælder Her-ning (1971 og 2001), Nykøbing F. (1972 og 2006), Thisted (1974 og 1990), Silkeborg (1979 og 2004), Nykøbing S. (1989 og 1999) og Ringsted (2000 og 2005).

Claus Reiche

21. september 2001 blev Claus Chr. Reiche Danmarks første ph.d.er i børneteater, da han på Institut for Dramaturgi ved Aarhus Universitet forsvarede sin afhandling om Teatret Møllen. Den byggede videre på stoffet i jubilæumsbogen 'En fjer i hatten - Teatret Møllen 1974-1999', som Claus Reiche og Møllen havde udgivet året før.

Claus Reiche er med sin uddannelse fra en fransk teaterskole, en solid praktisk fortid som spiller hos teatrene Kaskadeteatret, Teatret, Teatret Møllen og siden i Nørregaard & Reiches Teater rigtig godt inde i børneteaters mekanismer.

Efter at have sagt det udfarende børneteater farvel har han bl.a. været lektor i børnekultur på Danmarks Biblioteksskole, inden han blev udviklingskonsulent på KulturPrinsen, hvor han nu har titel af udviklingschef.

spydspids

ske problemer som parke-
ring, bespisning af publi-
kum osv.

Unikt pr-arbejde

Og som den røde tråd gennem hele festivalarbejdet går, at i Viborg prioriterer man altså børn og børnekultur.

Det kan man godt mærke hos Teatercentrum i København, hvor energierne fra det midtjyske vibrerer behageligt i det travle sekretariat.

»Vores festival starter jo principielt forfra hvert eneste år et nyt sted – og så er det en fornøjelse at møde så dedikerede folk i Viborg – hvor entusiasme, erfaring og gode ideer bobler på livet løs,« siger Anne Bordum, der udgør den ene halvdel af Teatercentrums lederpar og i øvrigt har været festivalkoordinatør i en årrække.

Og heller ikke hos Claus Reiche hersker der nogen tvivl om, at festivalen bliver noget stort.

»Det er noget vi vil og det skal løfte sig,« siger han og fortæller om de mange tiltag, som der gøres lokalt for at sikre bevågenhed hos børn og unge og deres voksne.

»Det er spændende at være med til at udvikle på festivalen. Vores indsatsområde lokalt har i højere grad end tidligere festivaler været at henvende os direkte til de børn, der jo i princippet udgør festivalens hjerte,« lyder det fra Claus Reiche, der har gjort sit hjemmearbejde ved at indhente oplysninger og budgetter fra de seneste festivaler.

Herigennem fandt han ud af, at de lokale arbejdsgrupper brugte uforholdsmæssigt mange økonomiske ressourcer fra 'deres' eget budget til leje af lokaler, rengøring og andre kommunale mellemregninger – hvilket betød, at der stort set ikke var noget tilovers til effektivt lokalt pr-arbejde.

Derfor har Claus Reiche sikret sig, at Viborg Kom-

mune stort set har stillet lokaler m.v. til rådighed udenom arbejdsgruppens budget på ca. 300.000 kr. Det betyder, at man har kunnet lave et effektivt pr-arbejde helt udover det sædvanlige.

Man har således produceret en animationsspot med de lokale børnekultur-maskotter, Ejnar og Mirabelle, i centrum for festivalen, der kommer reklamer på busserne, still-reklame i biograferne, et fire siders avisindstik om festivalens mange spillesteder osv.

På en særlig festivalhjemmeside (www.boerneteteater-festivalviborg.dk) kan man finde informationer om festivalen, downloade spots til computer og sms-brug – og der er en konkurrence om, hvem af børnene der kan sende flest sms'er til andre for at fortælle om festivalen. Præmien er en tur i luftballon over Viborg under festivalen.

Man har heller ingen fine fornemmelser over for sponsering fra erhvervsliv-

et. Således har Merlin-kæden stillet 30 monitører til rådighed, så det producerede festivalspot kan fremvises på udvalgte steder. Til gengæld får Merlin sit logo på de 10.000 festivalarmbånd, som de har produceret med Ejnar og Mirabelle på til gratis uddeling blandt alle børn.

Således skulle alt være klart til, at festivalen kan handle om det berømmede danske børneteater.

Og også her har Claus Reiche planer for 'revitaliseringen af mødet mellem publikum og scene', som han udtrykker det. Han er nemlig bagstopper på et projekt om interaktivt teater, som kommer til at fylde under festivalen. Dels har de regionale teatre – Viborgs eget Carte Blanche, Thy Teater og Limfjordsteatret – kørt et større projekt med interaktivitet, dels eksperimenterer mange af de nye børneteatre med formen. Det er en bastant opdatering af det gamle samspilsteater, der

skal bringe legen ind i børneteateret igen. Ikke som politisk murbrækker som dengang i 70'erne, men som led i et kunstnerisk projekt.

Publikum vil kunne se mange eksempler på interaktivt teater. Teaterfolkene selv mødes bl.a. til seminar om, hvordan man møder børn i det interaktive miljø.

Som et særligt tilbud producerer Carte Blanche en teaterlabyrint i en kælder under kasernen. Labyrinten er resultat af et stort internationalt samarbejde med Gabriel Hernandez fra det førende sensoriske teater Teatro de los Sentidos. Publikum vil gå enkeltvis igennem og møde performere fra Spanien, Frankrig, Colombia, Australien og Danmark.

Hvad med Champions League?

Jamen, har der da slet ikke været nogen knaster omkring festivalen 2007 i Viborg?

Bortset fra lidt fnidder omkring arbejdstidsregler og kontering af mødetid for skolelærerne i arbejdsgruppen har festivalarbejdet og samarbejdet være upåklageligt, mener Claus Reiche.

Så lige nu synes den største fare for festivalens popularitet og logistiske afvikling faktisk at skulle findes et helt andet sted: Den sportslige succes for Viborgs håndbold damer!

For selvom det skulle være ganske vist, at hverken Viborgs Superliga-fodboldhold eller Viborgs håndboldherrer har hjemmekamp i festivalens afsluttende weekend, så KAN tingene måske sig sådan, at de sejrsvante håndbold damer skal spille Champions League-kamp bemeldte weekend.

Og det kan skabe pres på både parkeringspladser og festivalområde – og et mindre dræn i publikumsmassen....

Hvad er en børneteaterfestival uden **børn**? I rigelige mængder og helst i de rigtige aldre. Til dagligt sørger de turnerende børneteatre nidkært for, at alle regler om aldersgrænser og publikumsantal overholdes. Men til festivalerne kan det være svært at holde styr på det hele, når alle gerne vil ind. Og ved dørene til forestillingslokalerne venter både dem med billetter og dem uden adgangskort – der tager chancen for hus- og hjerterum – på, at døren til kunsten skal åbne sig. En børneteaterfestival er et overflødhedshorn. Foto: Kurt Johansen

»Det var lige det, jeg ville se. Jeg vidste det bare ikke«

Barn efter forestilling

»Først blev jeg bange, men til sidst blev jeg så glad, at jeg skulle hoste«

Marie 10 år

»Først troede jeg bare, det var teater - men det var kun i starten«

Martin 8 år

Kulturcenterleder John Nørbjerg og børneteaterkoordinator Torben Nielsen skal til festival i Viborg til april – men til næste år går det løs med deres 'egen' festival i Næstved. Og pladsen i kulturhus, idrætshaller m.m. står klar... Foto: Søren Kløft

Næste år i Næstved

Dragen Næssi er klar til at byde festivalen velkommen til Næstved i 2008

Næste år kommer Teatercentrums store festival for børn og unge til Næstved. Forberedelserne er i fuld gang, og arrangørerne har allerede kørt den lokale kulturmaskot, dragen Næssi, i stilling – og sikret sig spillesteder til det store rykind.

»Vi har allerede sørget for at forhåndsreservere en del af byens største idrætshaller og gymnastiksale, så vi er sikre på at have plads nok til alt det teater«, fortæller Torben Nielsen, der til daglig koordinerer indkøb og afvikling af børneteater på kulturcentret på Grønnegades Kaserne i Næstved.

»Vi planlægger desuden, at den gamle kaserne skal være festivalens centrum.

Her skal der selvfølgelig spilles teater, men skuespillerne skal også holde til her, når de ikke står på scenen. Og billetudleveringen kommer til at foregå i kulturcentrets foyer på kaserneområdet,« forklarer Torben Nielsen.

Mens tegneseriebørnene Ejnar og Mirabelle tager sig af festivalen i Viborg i år, bliver dragen Næssi maskot for festivalen i Næstved. Den er allerede kendt af de fleste lokale børn, fordi den de seneste år har optrådt i forbindelse med børnekulturelle arrangementer i hele kommunen. Derfor faldt det helt naturligt for de lokale arrangører også at knytte den børnevenlige drage til festivalen.

Torben Nielsen indrømmer dog, at Næssi mest appellerer til de mindre børn, og det kunne måske være et problem, når Teatercentrums festival også henvender sig til unge helt op til 15 års-alderen.

Erfaren festivalby

Men fordi Næssi er sådan en stærk lokal kultur-ikon, har arrangørerne valgt at satse på den grønne eventyrdrage alligevel. Bolden er dermed spillet over til Teatercentrum, der via sit arbejde må sørge for, at også de lidt ældre børn får øjnene op for festivalen. Næstved har et velsmurt festivalmaskineri, og det skyldes, at byen langt fra er

uvant med at arrangere denne type begivenheder. De seneste fire år har byen således haft sin egen lille teaterfestival i september måned. Den er Torben Nielsen med til at arrangere, og hans kendskab til teaterområdet er uomtvisteligt:

»Hvert år står jeg for at afvikle omkring 100 forestillinger for børn og unge i hele kommunen, og siden begyndelsen af firserne har jeg været med på alle Teatercentrums festivaler – og man tager jo noget med sig, hver gang man er på festival«.

Teatercentrums store forårsfestival har faktisk allerede været forbi Næstved én gang tidligere.

Det var i 1991 og ved den lejlighed deltog 72 teatre

med i alt 92 forestillinger. I 2008 kan Næstved forvente at skulle huse over 100 teatre, og antallet af forestillinger kommer sandsynligvis over 160.

Festivalens størrelse er ikke noget, som kulturcenterleder John Nørbjerg bekymrer sig om. Han glæder sig til at byde festivalen velkommen igen – 17 år efter den første gang:

»Vi vil gøre en stor indsats for at klæde hele Næstved Kommune på til at tage imod festivalen. Det gælder både de kulturelle samarbejdspartnere i byen og i resten af kommunen. Men også handelslivet, herunder restaurationsbranchen, har vi med i vores planlægning – og så selvfølgelig ikke

mindst pressen og publikum. Grønnegades Kaserne og Kulturcenter har en unik beliggenhed i centrum af byen, og med sine gamle bygninger kommer den til at udgøre et fantastisk omdrejningspunkt for festivalen – et ægte teatercentrum!« slår John Nørbjerg fast.

Næstved er vært for Teatercentrums festival i dagene 6.-13. april 2008, men først står der Viborg på programmet:

»Og vi kommer selvfølgelig,« lyder det begejstret fra både Torben Nielsen og John Nørbjerg.

Næstved er vært for Teatercentrums festival i dagene 6.-13. april 2008.

Kommende festivaler med børne- og ungdomsteater

Springfestival:
25.-29. april 2007 i København.
www.springfestival.dk

SpringFestival 2007 er et nyt initiativ og den første internationale festival for scene-kunst for børn og unge i København. Festivalen finder sted i og omkring Dansescenen og Krudttønden på Østerbro i København.

Arrangør: Corona La Balance, Statsensemble for børneteater.

Horsens Børneteaterfestival:
14.-16. september 2007
www.boerneteaterfestival.horsens.dk

Danmarks næststørste børne- og ungdomsfestival med fast tilholdssted i Horsens. I 2007-udgaven forventes omkring 40 teatre at deltage med op mod 150 opførelser. Gratis adgang. Arrangør: Horsens Kommune.

Silkeborg Dukketeaterfestival:
(Festival of Wonder) 8.-11. november 2007
www.dukketeaterfestival.dk

International animationskunst. På festivalen vises dukke-objekt- og visuelt teater for voksne og for børn. Der er workshops for professionelle og for hele familien, og der vises film og udstillinger. Arrangør: Ulla Dengsøe, Silkeborg Bibliotek.

Engel uden vinger

Det er skønt, at Uppercut Dansteater fortsat knokler med at lave dans for børn og unge. Men 'City of Angels' mangler koreografisk fokus

ANMELDELSE

Uppercut Dansteater: City of Angels. Instruktion: Thomas Malling. Koreografi: Louise Seloy. Scenografi: Jane Wessely. Musik: Kristofer Rosing-Schow. Lys: Peter Lorichs. Medvirkende: Anita Holm. Marie Sol Sandberg. Mark Mouritzen. Nick Johnsen. Aldersgruppe: Fra 10 år (ikke fra 6 år, som der står i programmet. Med mindre man antager, at alle seksårige kender til kokainposer). Oplevet på Takkelloftet i februar 2006. Med på Festival 2007 i Viborg. www.uppercutdown.dk

I 1980'erne ville 'City of Angels' garanteret have været en happening. Den ville være foregået udenfor på gaden, op ad et busstoppested uden varsel. Og den havde fået folk til at standse op. Men her i 2007 er 'City of Angels' en pæn danseforestilling indenfor i varmen. Godt nok – i dette tilfælde – på Københavns dårligste scene for dans, nemlig Takkelloftet på Operaen, men altså i en statsstøttet og segmentstyret ramme. Alligevel får den folk til at sidde uroligt i sæderne.

Indrømmet, tilskuerne er skoleelever, der fragtes til

dansen i busser. Og indkøberne er lærere, der har ladet sig lokke af salgsmateriale om 'fysisk teater for tweens'.

Fantastisk er forestillingen bare ikke. Historien er en omgang lomme filosofi omsat til eventyrsprog om Den Pæne Fyr og Den Fortabte Pige. I programmet står der godt nok, at der også er en 'engel' og en 'dævel', men de har hverken vinger eller horn eller overnaturlige bevægelser. Og eventyr griber altså ikke denne aldersgruppe syndeligt. Desværre.

Madonna-genbrug

Forestillingen er heller ikke overvældende fysisk. Koreografien er showdans, som man så det for 20 år siden, men i så langsomt et tempo, at drengene på rækken foran mig allerede kedede sig efter 12 (!) minutter. Hele tiden løfter pigerne benet op foran sig i langsomme stræk, men sensationelt smidige er de ikke. Og deres vriden-over på tæerne i deres sorte træningssko ligner mest af alt Madonna i en tidligere periode.

I det hele taget præsterer danserne ikke forfærdelig meget, som deres tilskuere

ikke selv kunne klare i et veloplagt frikvarter. Kun forestillingens 'næsten-vold' kan få tilskuerne ud på stolekanterne, som i scenen, hvor den rå dreng tager fat i fødderne på sin misbrugspige og drejer hende rundt og rundt. Ude i virkeligheden ville hun have smadret sit hoved ned i asfalten, men her løfter hun hovedet, som var hun en skøjtølør. Smart.

Selvfølgelig er der opløftende danserojeblikke undervejs. Nick Johnsen kan nogle sjove robotics-ryk i skuldrene. Og Mark Mouritzen kan nogle hiphop-tricks med headspins og hoppen på én hånd, der giver spredte pift og misundelseslyde under fremkaldelserne. Men for globaliserede tv-unger er det ikke nok at være god på Holmen.

Nordvest-gensyn

Dramaturgisk sætter forestillingen sig mellem to stole. Den vil fortælle en symbolsk historie gennem dans, men den vil også komme med et socialrealistisk opstød. Resultatet bliver hverken-eller. Instruktøren Thomas Malling har i hvert fald ramt en fortælle-måde med et tempo, der undervurderer tilskuerne. Og scenografen Jane Wessely har skabt en minimal-scenografi med et busskur og en klumpedumpe-bil, der trives dårligt blandt overrangerede bunker af Urban-aviser. Kristoffer Rosing-Schows musik gør, hvad den kan for at skubbe handlingen videre, men der skal mere end en syret saxofon til at holde spændingen oppe i 45 minutter.

Det er ellers skønt, at Uppercut Dansteater fortsat knokler med dans for børn og unge. Kompagniet har eksisteret siden 1981, og under Cher Geurtzes ledelse har kompagniet opbygget danseprojektet 'Dans i Nordvest' – og i 2004 blev det udvalgt til at medvirke i opbygningen af Det Kgl. Teaters scene-kunst for de unge. Men kompagniet har tydeligvis mistet sit koreografiske fokus, og så er dets kunstneriske profil blevet ulden.

Derfor må der gerne snart lande en koreografisk engel, derude i nordvest. Med brede vinger.

Anne Middelboe Christensen

Hege E.T. Kjeldsen og Dann P. Louring i Teaterkompagniets klassiker-fortolkning. Foto: Teaterkompagniet

Frem med fantasien

Der sker noget hele tiden i Teaterkompagniets omplantning af Alice til nutidens danske skoletid.

ANMELDELSE

Teaterkompagniet: Alice i Eventyrland. Idé/forfattere: Thomas Trier, Hege E.T. Kjeldsen og Dann P. Louring. Instruktør: Thomas Trier. Konsulent: Sille Heltoft. Medvirkende: Hege E.T. Kjeldsen og Dann P. Louring. Aldersgruppe: 7-12 år. Set i september 2006. Med på Festival 2007 i Viborg. www.teaterkompagniet.dk

Pludselig havner skolepigen Alice på skuldrene af Bjarne fra klassen, som hun vældig godt kan lide, men slet ikke tør tro på nogensinde vil kunne falde for hende – og slet ikke nu, da klassens finke, Bente, har hvisket hende i øret, at de andre kalder hende tumpet og lidt fed.

En har fået pizza på trøjen, en anden chili i håret, og hele skolens madbod er smadret.

Hvorfor? Fordi Alice er klassens outsiderpige. En pige med en meget livlig fantasi, som lige nu har været en tur i Eventyrland, hvor hun godt guidet af Filurkatten (alias Bjarne som blot bestilte en fastelavnsbolle i den madbod, Alice passede, fordi ingen af de andre i klassen gad) har spolet tiden tilbage og slået den halshuggeivrige dronning i kroket.

Inden da havde et kroket-spil med dronningen ført til,

at hele Bentes skoletaske blev tømt ud på gulvet. Og før det igen var Alice både skudt i vejret og blevet lillebitte, fordi hun havde spist de vokse- og skrumpekager, som en løjerlig kanin havde givet hende som middel til at få den rette størrelse til at komme gennem den meget lille dør, som førte til Eventyrlandet.

Masser af krops-sprogsspil

Teaterkompagniet har omplantet Lewis Carrolls roman, 'Alice i Eventyrland', til et teaterstykke om skolepigen Alices oplevelse af hvor vanskeligt det er at blive accepteret hvis man har en livlig fantasi. Og senere, hvordan fantasien – når den bruges i en dansk stil – kan være vejen til både at realisere klassens hyttetur, social anerkendelse, og sågar en lille kæreste-relation til Bjarne.

Sympatien er klart på Alices side. Klassens lærer har kun sit matematikfag i hovedet og er desuden helt blind for klassens mobning af Alice.

Børnene i klassen rotter sig med fede løgne og social adfærd sammen mod Alice, der så alligevel til slut bliver klassens heltinde.

Omskrivningen bruger mange af originaleventyrets figurer og situationer, leger med tiden (som Alice stopper og spoler tilbage), og viser med mange pludselige

figurforvandlinger, at mobning er noget skidt og fantasi en styrke.

Fint fordi det gøres så konsekvent og fordi teksten er klar og dialogen spækket med så mange fysiske handlinger. Der sker noget hele tiden.

Med masser af grimasser og kropssprogsspil holder de to spillere, Hege E.T. Kjeldsen og Dann P. Louring, gryden i spruttende kog med alle de figurforvandlinger og situationer som skal mimes frem i det sceniske univers, som klogelig valgt er en skrabet scenografi med et kæmpe snurrende skab med ulig store låger og en lille skolebænk, samt enkle stilerede kostumer, hvor røde knapper og sko går igen som en detalje i både Alices hvide 'skjorte nederdele'-dress og i det neutrale sorte 'skjorte og bukser'-antræk, som Dann har på i samtlige roller.

Som publikum hopper man villigt med ind i Alices fantasi og fryder sig over både spillernes evne til med dynamisk drive at gestalte figurer og situationer så hurtigt og præcist, og på den klare sympatiske (og også forudsigelige) historie om at give point for fantasi.

Kirsten Dahl

Sådan ville 'City of Angels' have set ud i virkeligheden. Og det havde nok været sjovere. Her kaster Mark Mouritzen, Marie Sol Sandberg, Anita Holm og Nick Johnsen sig ud fra busstoppestedet. Foto: Jens Hemmel

Lisbet Lipschitz' og Albert Nielsens højlydt suttende babytrolde trøster Mette K. Madsens skønne Rita. Foto: AnemoneTeatret

Raseriets nådegave

Poesi og raseri trives i skøn forening i den drønskægge forestilling om rasende Rita

ANMELDELSE

Anemone Teatret: Rita i Raseriskoven. Forfatter: Jan Mogensen. Dramatisering: Anemone Teatret. Tekster: Gunvor Reynberg. Iscenesættelse: Torkild Lindebjerg. Scenografi: Niels Secher. Musik/komponist: Kristoffer J. Rosing-Schow. Medvirkende: Mette K. Madsen, Lisbet Lipschitz og Albert Nielsen. Aldersgruppe: 4-10 år. Set januar 2007. www.anemoneteatret.dk. Spiller igen stationært fra 20. september-14. oktober 2007.

Saxofonspilleren sidder oppe under loftet og sender milde toner ud over publikum. En god kontrast til det fræsende ragnarok, der senere indfinder sig. Ritas far nikker venligt goddag til publikum og slår sig ned i lænestolen med sin avis.

Hjemlig hygge? Måske for farmand, som Albert Nielsen gør tilpas rar på den fraværende måde. Men Mette K. Madsens Rita keder sig, så det knager. Miniklaveret – rødt og hvidt som kjolen med den store sløjfe på rumpen – bliver hentet frem. Det er heller ikke sjovt, for Rita vil meget hellere ud at lege, og så har vi balladen.

Skal hun uden for, må prinsessekjolen skiftes ud

med klapbukser. Klapbukser!

Et fnysende arrigt vræl af forarget afsky sætter luften i svingninger. Rita hader klapbukser. Hun vil ikke have dem på!, og faderlige autoriteter er ikke for raske piger med høstakthår og hang til hasarderede, fysiske udfoldelser, så Rita er skredet – ud i Raseriskoven. Når man er edder-spændt, er det nemlig fedt at forsvinde ind i en mystisk skov med blinkende blade for at rase ud i fred og ro. Og som Rita råber i Raseriskoven, får hun svar – selvom det ikke er lige med det samme.

I en stærk opsætning, hvor et buldermørkt og storslået visuelt udtryk går flot i hak med en ekspresiv, kropslig spillestil, viser børneteaterdebutant Mette K. store evner. Sikkert synkende med styr på rimene brager den lille splint af en skuespiller igennem med en rejekonekæft, så de yngste tilskuere skrækslagne må holde sig for ørerne!

Et værdigt modspil

Den første trolde, Rita møder, lader sig hurtigt kue af hendes frådende hidsige temperament. Den næste – større – går det ikke bedre, da han vil proppe Rita i en sæk! Begge, der ligesom de øvrige trolde spilles sjovt, men knapt så energisk som

Rita af Lisbet Lipschitz og Albert Nielsen, ender med at trække de voluminøse næser til sig. Men de formaner også Rita om at adlyde faren og tage klapbukser på, og det gider hun ikke høre!

Det mildner heller ikke den sparkende arrigtrolde, når skovtrolde påstår, at der findes én i skoven, som kan overgå Rita i raseri. Neeeeejiii – ikke tale om, men Rita bliver mundlam, da den sleske troldekone med strikketøj og bolcher uden varsel overfuser det stinkende menneskebarn med giftige eder og forbandelser. Og det bliver værre endnu, når vi lige har grinet os igennem Ritas møde med et par stormaskende babytrolde med sut i munden.

De kan selvfølgelig ikke overgå hende i kunsten at blive spliterrasende, og den mægtige troldekonge kan heller ikke give hendes raseri et værdigt modspil. Det kan til gengæld troldepigen, der sjovt nok ligner Rita selv! Dog, selv det værste raseri ebber ud. Tårerne drypper, og så går det fra Raseriskoven hjem til Far. For det er ikke forbudt at være gal i hovedet, men klogt at bruge fantasi til at håndtere sit raseri!

Randi K. Pedersen

Hvor stort er honning?

Og hvor skønt er Thomas Windings teater? Sååå skønt!

ANMELDELSE

Det Lille Teater: En tur i stuen. Tekst og instruktion: Thomas Winding. Musik: Jan Rørdam. Scenografi: Julie Kyhl. Dukkemager: Poul Arne Kring. Medvirkende: Pernille Lyneborg, Nukåka Coster-Waldaù og Bo Carlsson. Aldersgruppe: 2-4 år. Spilles til 29. april 2007. Set i januar 2007. www.detlilleteater.dk

Hvad er du så?« spørger to piger med filtnissehuer.

»Jeg er glad, simpelthen,« svarer det lille egern.

Det er Det Lille Teaters tilskuere også. De er glade, simpelthen. For Thomas Winding formår endnu en gang at skabe en forestilling, der fuldkomment fæstner nu'et – og lader alt andet ligge. Nu'et i dette lille teater, hvor vægge og døre hele tiden afslører nye overraskelser. Men altså uden at det bliver alt for nervepirrende for de to-fire årige på bænkerne.

Som sædvanlig kan Thomas Winding ikke lade være med at lege med sproget. Han udfordrer sine tilskuere helt ned i de mindste ord. Og selv om ungerne er helt små, kan de sagtens forstå, at man ikke kan spørge om noget så mærkeligt som 'Hvor stort er honning?'. Men de accepterer også prompte, at netop sådan kan lige akkurat et egern godt spørge, når det nu er så optaget af alt det, der er størst.

Thomas Winding kan heller ikke lade være med at give ungerne en chance for at lære lidt om vigtige ting i livet, nu hvor de har det sjovt alligevel. »Grantræer har ingen blade. De har nåle,« lyder en replik. Og ved premieren kom det straks med stor tilfredshed fra en to-årig med runde kinder: »Det vidste jeg godt!«

Hvor nænsomt?

Egentlig er det eneste kedelige ved denne forestilling dens titel... Visuelt er denne tur i stuen umiddelbart et tilforladeligt rum, for Julie Kyhl har skabt et børnevenligt værelse med babyblå vægge og en gul seng med et billede over – og et skab. Men der går naturligvis ikke længe, førend den ellers så realistiske stue har forvandlet sig til den skønneste skov.

Og herude er det så, at Poul Arne Krings elskelige

dukke holder til. Både egyptet med den vildtbankende buskehalet musen, som er fuldstændig alene i verden, næsten da. Men også en nisse med sorte hemmelighedsøjne, der blinker som russiske diamanter. Eller i hvert fald som kaviar.

Det er skuespilleren Bo Carlsson, der lægger stemme og hænder til disse små væsner – nænsomt, sjovt og selvbevidst. Hans dukkestemmeregister er fænomenalt, og hans varme forplanter sig til de mindste bevægelser. Det er stor kunst i det allermindste! Hvilken lykke, at denne Carlsson er landet hos os – og så lige i Lavendelstræde...

Hvor fortryllende?

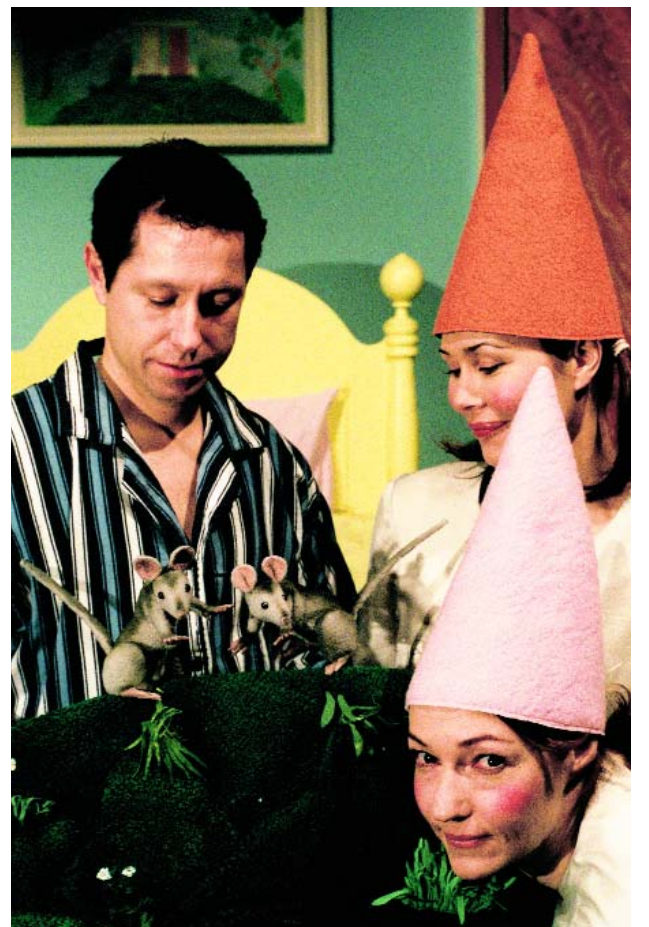
De to piger med filtnissehuer optræder tøjstykke i lyserød og orange (og omvendte strømpebuksefarver, sæföli'). De spilles med sjov og ballade og ubekymret balance af Nukåka Coster-Waldaù og Pernille Lyneborg. Den første er den bekymrede med det bløde blik, den anden er den skeptiske og energiske, men begge to går i intens dialog med de snakkende dyr, de møder.

For Thomas Windings instruktion lader dem fint både spille helt realistiske kvinder af i dag og samtidig to ophøjede fantasivæsner, sådan omtrent som to gode feer i gummistøvler... Og instruktionens respekt for ungerne smitter også af på dukkeføringen og omvendt: Når en pingvindukke bliver taget alvorligt, så bliver børnetilskuerne det også.

Indimellem dukker der så nogle små sangmelodier op, komponeret af Jan Rørdam. De er ret svævende i deres strofer, men de passer fint til Windings 'jeg-digter-dabare-mens-jeg-synger'-sange. I Windings børneverden er det dér med at synge altså ikke noget, man planlægger. Det er bare noget, man gør.

Så jo, 'En tur i stuen' er klart i familie med Winding-succesen 'Pyh, si'r den lille bamse' – den forestilling, der ikke var til at smide af repertoire på Det Lille Teater omkring årtusindskiftet, fordi også alle forældrene bare liige ville se den én gang til... Derved bliver 'En tur i stuen' et længe tiltrængt og aldeles fortryllende Thomas Winding-gensyn. Sådan i al glæde. Simpelthen.

Anne Middelboe Christensen

Og så var den lille grå mus måske alligevel ikke den eneste lille grå mus i hele verden? Her er det Bo Carlsson, Nukåka Coster-Waldaù og Pernille Lyneborg sammen med Poul Arne Krings kysselystne mus i Thomas Windings vidunderlige 'En tur i stuen' på Det Lille Teater. Foto: Gorm Valentin

Dansk Rakkerpak skjult blandt deres publikum i Bursa. Rakkerpak, Corona, Asterions Hus, Teatret og Batida har alle besøgt og optrådt på festivalen i Bursa. På det lille billede til højre ses Batida foran den blå moske i august 2005 i.f.m. 2. International Istanbul Place Theatre Festival, hvor de optrådte med 'Büyüik Final' ('Grand Finale').

Mødets betydning

Dansk børneteater har skabt internationale kontakter over hele kloden – og den tyrkiske forbindelse er et godt eksempel på, hvordan man kan skabe bro over kulturerne

I 2006 blev den 11. internationale teaterfestival i Bursa i Tyrkiet afviklet. Festivalen er den eneste regelmæssigt tilbagevendende begivenhed af sin art, der præsenterer professionelle tyrkiske og udenlandske forestillinger for børn.

Den strækker sig over en uge og omfatter ca. 25 forskellige produktioner, heraf halvdelen udenlandske. Dertil kommer workshops, foredrag og aftenmøder, hvor dagens forestillinger diskuteres fagligt, kritisk og kærligt. De henvend 100 deltagere, der udover de medvirkende omfatter universitetsfolk, journalister, studerende og politikere, indkvarteres på et af byens bedste hoteller.

Den seneste festival markerede også, at det er ti år siden, de første danske teaterfolk deltog. I de ti år, der er gået, har 33 danske teaterfolk (mange adskillige gange) besøgt festivalen med 11 forskellige forestillinger, mens 16 tyrkiske teaterfolk, teoretikere og praktikere har besøgt den store danske festival i april.

Det har i årenes løb bl.a. resulteret i et samarbejdsprojekt, der involverede en dansk instruktør/forfatter (Jacques Matthiessen), en dansk scenograf (Pia Maansen), en tyrkisk komponist og fire tyrkiske skuespillere. Det skete med støtte fra Teaterrådet (nu SKU). Prøveforløbet fandt sted dels i Ankara dels i København. Forestillingen ('Akilli, daha Akilli, daha

daha Akilli' – 'Klog, mere klog, endnu mere klog') blev spillet for børn i begge lande. På tyrkisk!

Også en dansk forestilling er med dansk instruktion blevet opsat med tyrkiske skuespillere, og spillet i Ankara. Dertil kommer bl.a. en workshop om 'børneteaters virkemidler' på universitetet i Ankara over to uger med ca. 25 deltagere under ledelse af Søren Ovesen, Batida.

Set fra Tyrkiet

Tülin Saglam fra Tyrkisk Assitej beskriver relationerne således:

»For ti år siden forekom det os at Danmark og danskerne befandt sig på den anden side af jordkloden. Dansk teater var et fjernt og lidt mystisk fænomen, ligesom vores kendskab til børne- og ungdomsteater på den internationale platform i det hele taget var yderst begrænset. I dag følger vi dansk teater på nærmeste hold, samtidig med at Danmark for os er blevet et vindue, der har åbnet sig imod hele verden.«

»En række karakteristiske træk ved det danske børneteater har gjort et særligt stort indtryk på os: Et seriøst og vedholdende engagement i arbejdet med skuespillet, instruktionen, scenografien og de tekniske løsninger, altid på et yderst kvalificeret niveau. Den tætte men kompetente og respektfulde kontakt med publikum, samt de omhyggelige og velovervejede valg, der træf-

fes omkring målgruppens alder og modenhed. Ligeledes er vi blevet imponeret over den stilfælsige rigdom og variation, overfloden af teatergrupper og forestillinger, de gode tekster og ikke mindst den frygtløse behandling af vanskelige og følsomme emner med udgangspunkt i børnenes virkelighed. Og modet og lysten til at eksperimentere med teatrets virkemidler.«

»Alt dette har resulteret i at vi har fået et mere realistisk billede af vores egen scenekunst for børn og unge. Vi er blevet introduceret til andre modeller, hvori vi, trods de eksisterende begrænsninger, kan udfolde teatret. Det dansk-tyrkiske samarbejde har åbnet for en lang mere varieret udnyttelse af forskellige stilarter og en mere frimodig tilgang til eksperimenter med hensyn til form og indhold.«

Set fra Danmark

Teatergruppen Batida har været hovedsamarbejdspartner gennem årene, og teatrets Søren Ovesen beskriver samarbejdet på følgende måde:

»Der skal ikke herske tvivl om, at det indtil nu er de danske grupper og den store årlige danske festival, der på det helt snævre plan – herunder selve forestillingen – sætter standarden for de tyrkiske, og ikke omvendt. Men stolthedens følgesvend er som bekendt selvtillidstrækkeligheden.

Statsensemblet i Beslan

Corona La Balance, Statsensemble for børneteater, var i slutningen af januar en uge i Rusland. Det gjaldt de overlevende børn fra gidseldramaet i Beslan, der i september 2004 kostede 344 ofre, heraf 188 børn.

Børnepsykologer, som arbejder med de børn, der overlevede gidseltagningen, har opdaget, at netop teater er en rigtig god måde, at hjælpe børn der lider af post-traumatisk stress syndrom. Derfor inviterede en af Ruslands største banker, Bank of Moscow, børneteatergrupper fra hele Rusland til at spille for Beslans børn fra juni 2006 til februar 2007 i det storstilede teaterprojekt Theatre for the Children of Beslan.

Som det eneste ikke-russiske teater blev Corona La Balance inviteret til at deltage i projektet. Derfor rejste et hold fra teatre til Vladikavkaz, der ligger ca. 15 kilometer fra Beslan, for at spille forestillingen 'Historien om den lille farbror' på byens teater.

Forestillingens instruktør, Marc van der Velden, var begejstret for projektet: »For mig er det et enestående projekt, at man vil bruge teater i en sådan sammenhæng – til at hele sårene efter en konflikt. Og med sit grundlæggende tema om ensomhed og venskab synes jeg, at 'Historien om den lille farbror' er særlig velegnet.«

Dansk børneteater på Broadway

New York City danner i maj 2007 ramme om en præsentation af det bedste inden for det efterhånden verdensberømte danske børneteater. I løbet af 14 dage optræder Statsensemblet Corona La Balance, Gruppe 38, Refleksion, Carte Blanche og Sofie Krog Teater på den prestigefyldte scene New Victory Theater.

Projektet har været undervejs siden 2004 og formanden for SKU Rhea Leman, der selv kommer fra New York City, glæder sig til at vise dansk børneteater frem i hjembyen.

Der vises i alt 42 danske forestillinger på New Victory Theater og i tilknytning hertil afholdes et fagligt seminar, rettet mod professionelle skuespillere, instruktører, producenter og ledere. Formålet er at videreføre danske synsvinkler på æstetik og etik i børneteateret og samtidig skabe og styrke netværk mellem nordamerikanske og danske scenekunstnere og andre professionelle.

Rejsende festival i Kina

Teater TT's 'Fluen' flyver nu til Kina.

Dansk ASSITEJ skal være koordinator for en slags rejsende børneteaterfestival i Kina. Med støtte fra Kunstrådet på 450.000 kr. gennemføres i sidste halvdel af maj i år en turne med tre danske børneteatre til fire kinesiske byer, herunder Beijing og Shanghai – i hovedstaden sker det i samarbejde med Det Danske Kulturinstitut. De tre teatre er Batida ('Grande Finale' og 'Den vidunderlige trio'), Corona La Balance ('Tolo på vej') og Teater TT ('Fluen').

Cubansk pris til Batida

I 2003 tildelte de cubanske kritikere Batida-forestillingen 'Ouverture' prisen som årets bedste udenlandske forestilling, og nu gentager historien sig med forestillingen 'Maria Bonita', der blev kåret som bedste udenlandske forestilling 2006. Den 19. januar blev prisen overrakt i Havanna på Cuba.

'Maria Bonita' er en musikalsk fortælling om et autentisk Bonnie og Clyde-agtig par i 1930'ernes Brasilien, skrevet og instrueret af Søren Ovesen. Forestillingen blev opført på Teater Bertolt Brecht, Havanna i maj 2006.

Udover Cuba var Batida i 2006 i England, Sydkorea, Japan, Tyrkiet og Cameroun. I år hedder den foreløbige rejseplan: Kina (maj), Frankrig (juni), Kroatien (juni/juli).

NAVNE&NOTER

Hvad SKU det være?

Repræsentantskabet for Kunstrådet har udpeget sine medlemmer til det kommende kunstråd og til de nye udvalg, herunder Scenekunstudvalget (SKU).

De tre er: Hans Henrik Clemensen, Ellen Nymann og Torsten Schenlaer. Det er kulturminister Brian Mikkelsen (K), der udpeger de sidste to medlemmer – og bestemmer, hvem der skal være formand.

Ikke mindst Hans Henrik Clemensen (f. 1948) – der også er næstformand i Dansk Skuespillerforbund – er en god bekendt af dansk børneteater. Han er uddannet på Fiolteatret i 1973 og har bevæget sig – scenevant turde man næsten sige – på alle landets store og små scener, ligesom han har været meget brugt i film og TV-teater.

Hans Henrik Clemensen – medlem af det nye SKU

Konkrete børneteatererfaringer har han bl.a. haft som medlem af den nu heden-gangne Banden, ligesom han har spillet og instrueret i utallige andre børneteatre. Han var desuden også medlem af det første refusionsudvalg.

Ellen Nymann (f. 1971 i Eritrea) er uddannet fra Skuespillerskolen ved Århus Teater i 1997 og har bl.a. kunnet opleves i filmene 'Pizza King' og 'En kort, en lang', mens Torsten Schenlaer er danser fra Sverige.

Kunstrådet og dets fagudvalg skal være endeligt på plads senest 1. april 2007, så de to sidste medlemmer vil muligvis allerede være læserne bekendt, når disse linjer læses...

Forskning i dansk børneteater

Et tre-årigt ph.d.-stipendium i forskning af det moderne danske børneteater har langt om længe fundet sin forsker. Det blev Kirsten Dahl (f. 1957), der er Børneteateravisens læsere særdeles bekendt som en kyndig anmelder gennem mere end ti år.

Stipendiet er et (finansielt) samarbejde mellem Danmarks Pædagogiske Universitet, Institut for Curriculumforskning, Københavns Universitet, Institut for Kunst- og Kulturvidenskab og Vestsjællands Amt v/Odsherred Teaterskole.

Kirsten Dahl har netop for Kunstrådet afsluttet en evaluering af Statsensembles for børneteater, Corona La Balance.

I forskningsprojektet vil hun under overskriften 'Professionelt dansk børneteater og æstetiske læreprocesser' søge at eftervise, at den professionelt skabende børne-

teaterkunst og den teaterpædagogiske praksis med børn og unge har ting til fælles og noget at tilbyde hinanden qua deres forskelligheder. Hun vil undersøge samspillet mellem den kunstneriske formgivning og de scenekunstnerisk skabende processer, som finder sted på Gruppe 38 og Carte Blanche, og de teaterskabelses-processer, som finder sted med socialt udsatte unge på Opgang 2 Livsteater.

Kirsten Dahl er cand.mag. med bifag i samfundsfag og hovedfag i Dramaturgi fra Aarhus Universitet og har udover anmeldervirksomhed på Børneteateravisen og i Århus Stiftstidende blandt meget andet været pr-medarbejder på Granhøj Dans, administrator på Carte Blanche og dramaturg i Kulturprinsens udviklingsprojekt om interaktivt teater.

Kirsten Dahl - skal forske i dansk børneteater

Blåfjeld

(6 til 11 år)

Alice i Eventyrland

(7 til 12 år)

Alle ka' li' mig

- et drama om mobning (12-100 år)

SkizoBrother

(13-100 år)

teater
kompagniet

Egåmosevej 89 • 8250 Egå

Tlf. 86 22 09 94

www.teaterkompagniet.dk

hege@teaterkompagniet.dk

Historiebryggeriets turnéteater

"ALBERIK SORTALFS FORBANDELSE"

NIBELUNGENS RING
PÅ 59 MINUTTER

Se den på Børneteaterfestivalen

"André Andersen benyttede ganske få hjælpemidler under opførelsen som var båret af hans evne til hurtigt at skifte emne, stemme, ansigtsudtryk, kropsholdning og fremtoning, alt efter hvilken rolle han skulle falde ind i." Frederiksborg Amts Avis.

"Hvad der egentlig burde være en umulig opgave, bliver løst til et 13 tal. Det er svært at beskrive hvordan han slipper afsted med dette vanvittige projekt, det skal opleves."

Morten Mathiesen, Leder - "Galaksen", Værløse.

mail@historiebryggeriet.dk, www.historiebryggeriet.dk

BØGER

Teaterårbogen

ITI's uundværlige årbog udkom i starten af marts med sit informative og illustrativt overdådige gensyn med teatersæsonen 2005-2006.

Dokumentationsarbejde er som vanligt garneret med oversigtsartikler fra voksen- og børneteateret samt opera og dans.

Udgivelsen finansieres via tilskud fra Scenekunstudvalget, der har været så meget mere rundhåndet, at folkene bag udgivelsen har haft mulighed for at starte en scenekunstdatabase op. Pt. indeholder den kun den nye årbog, men tanken er – når midler hertil gives – at også de foregående års årbøger skal ende i digital form.

Alle, der køber årbogen, får adgang til den aktuelle årbog via nettet.

Teater i Danmark - ITI Årbog 2005-2006. Red: Heino Byrgesen og Jan Grube Christiansen. Ca. 190 sider, kr.

279,50 (inkl. moms og forsendelse). Kan bestilles på mail@dititu.dk el. tlf. 33 86 12 10.

Casper Phillipson og Maria Lucia fra 'West Side Story' på Øster Gasværk pryder Teaterårbogens forside – som vanligt i Claus Seidels streg.

Oversigten over nye bøger fra Drama udgår desværre pga. pladsmangel – men bringes i næste nummer... BTA.

En veteran er gået bort

Teatermanden, musikeren og lokalpolitiker Benny E. Andersen døde 9. januar 2007, 73 år. Han var i 1968 medstifter af Comedievognen, der således er et af landets absolut ældste børneteatre. Selvom teatret fra starten havde hjemsted i København, blev det også Danmarks første egentlige turnerende børneteater. Benny E. Andersen var manden bag en række fantasifulde forestillinger som 'Guldtussen' og 'Tissemyren Fnys'. Og han var manden, der fik en hollandsk pædagogstuderende ved navn Ray Nusselein med i Comedievognen, så denne siden kunne dominere dansk børneteater med sit Paraplyteatret. Benny E. Andersen sad fra 1971-73 i Samarbejdsudvalget for turneteatervirksomhed – det senere UBOT – og var fra 1973 leder af Holstebro Børneteater.

Siden producerede han bl.a. børneradio og var vært i børne-tv, ligesom han komponerede og spillede musik. Fra 2001-2006 var SF'eren Benny E. Andersen indvalgt i Søllerøds kommunalbestyrelse.

Benny E. Andersen som oprørslederen Biff i en prøve på forestillingen 'Helten Viktor – eller Kampen mod det onde', som Comedievognen spillede fra 1969-71.

Foto: Jørgen Schytte

Et grotesk projekt

Der er lagt op til klovne-udveksling og ordløs komik på højt plan, når fire danske skuespillere i uge 17 drager til Skt. Petersborg for at arbejde med det russiske klovnekompani Licidei.

Instruktøren Boris Petroushansky skal således lede en workshop med spillere fra Licidei og danskerne Maja Skovhus Rehøj og Anna Panduro (begge stiftere af og spillere i Frøken Fracascos Kompagni), Niels Peter Kløft (medstifter af Dansk Rakkerpak) og Søren Møller (senest spiller hos

Vores Teater og Corono La Balance).

De fire – der tilsammen danner Projekt Grotesk – er alle uddannet i den fysiske Lecoq-tradition (bl.a. hos Ecole Philippe Caullier og The Commedia School) og vil via det russiske ophold søge at overføre Licideis arbejde med den groteske klovne, hvor ordløs komik, slapstick og bouffon dominerer, til Danmark.

Det hele skal munde ud i en dansk klovneforestilling, inspireret af samarbejdet med de russiske klovne.

ARME OG BEN og noget ind imellem

En forestilling
for de 9-12 årige

Dans: Thomas Eisenhardt
og Ole Birger Hansen
Komponist: Thomas Sandberg
Scenografi: Maja Ravn

ROSKILDE BIBLIOTEK d. 6. - 17. marts 2007

TURNÉ d.19. marts - 24. april 2007 (udsolgt) og september-oktober 2007

Bestilling og information: 35 82 06 10 og www.aabendans.dk

INTERNATIONAL SCENEKUNST FOR BØRN OG UNGE

2007 Spring festival

København
25. - 29.
april

FALDSKÆRMS UDSPRINGERE

PADOBRANCI

Kazalište Mala Scena, Kroatien

Danseforestilling om drømmen
om at flyve og kunsten at
falde ned og komme op igen
ALDERSGRUPPE 4-9 ÅR

CORONA LA BALANCE

Statsensemble for børneteater,
præsenterer SpringFestival 2007
med 12 markante forestillinger
fra ind- og udland.
Andre aktiviteter på
SpringFestival 2007 er:

SPRINGPRISEN 2007
uddeles til en person eller et
initiativ, der fornyer dansk
børneteater.

KULTURPOLITISK SEMINAR
om hovedstadens betydning
for dansk børneteater.

LEONARDOS VÆRKSTED
billedskole, tegnestue og
udstillingssted i et

LÆS MERE PÅ
www.springfestival.dk

GALEFYRSTEN

OKAMENJENI PRINC
Malo pozorište Duško
Radovic, Serbien

Uimodsigelig, indsigtfuld
og livsbekræftende beret-
ning om et menneskes vej
ind i galskabens verden og
ud på den anden side
ALDERSGRUPPE 14 +

SKABELSEN

DIE SCHÖPFUNG

Junges Ensemble Stuttgart,
Tyskland

Med tuba, basun, klokkespil,
slagtøj og masser af humor
fortæller fem fremragende
musikere, hvordan man kan
skabe Verden ud af en tom
suppetallerken.
ALDERSGRUPPE: 6 +

Billetter tlf. 38 77 38 88 · www.billetnet.dk · Billetnet tlf. 70 15 65 65 · www.springfestival.dk

Refusionsudvalgets showcase er ikke det rene spøgerværk

Af Carsten Jensen

Der var flere urolige maver, der skulle tøjles hos mange af de teaterfolk, der blev stedt for Refusionsudvalgets grønne bord denne weekend i Virum – i den anden af to showcase-weekender i henholdsvis Horsens og København i begyndelsen af februar.

Refusionsgodkendelsen er en nødvendighed for at kunne sælge forestillinger til skoler, institutioner, biblioteker osv., der så via kommunen og den statslige refusionsordning kan købe teater 'til halv pris'.

En refusionsgodkendelse betyder tillige adgang til repertoire-kataloget Den Røde Brochure – og ikke mindst den store børne- og ungdomsteaterfestival i april, der er et mageløst udstillingsvindue for teatrene.

Så der er ganske meget på spil for teatrene ved sådan en showcase. Heldigvis er Teatercentrum (TC) som operatør for begivenheden med til at sikre rimelige forhold for såvel teatre som udvalg. Modtagelsen er afslappet, en tekniker er parat til at servicere teatrene – ligesom der er kaffe og vand samt frugt og slikskåle til at dulme nerverne.

Også BørneTeaterSamenslutningens (BTS) såkaldte Kontrolkommission er på plads. Det er teaterfolk fra BTS-teatre, der møder frem og følger showcase og holder øje med, at teatrene får en fair behandling. DET gør de nu – og selve afgørelserne har kontrolkommissionærerne ingen indflydelse på.

Flere af teatrene på showcase kender rumlen fra tidligere, og både gamle og

Før eksamen: Der gøres klar til at spille på showcase i den store hal en kold weekend i Virum. Foto: Anne Bordum

Netop fordi visse forestillinger/teatre ofte får et-årig godkendelse, inden de kan stedes for RU, har man forlods kunnet læse anmeldelser af tre af de deltagende showcase-forestillinger: Teater To Takts 'En danskers eventyrlige rejse til Grønland' (rosende – BTA 138) Beagles 'Radiodrengen & Bamsen' (venlig – BTA 139), og Aspendos 'Oles nye automobil' (stærkt negativ – BTA 133). Og man kan så konstatere, at udvalgets afgørelser IKKE fulgte anmeldernes vurdering – al den stund det blev til et ok til Aspendos, mens Teater To Takts udmærkede fortælleforestilling fik afslag.

Det overgik også Teaterkompagniets nye forestilling, 'Blåfjeld'. Et driftigt og velfungerende teater med forestillinger, der sælger godt og anmeldes rimeligt (se bl.a. anmeldelsen af 'Alice i Eventyrland' s. 23) – men Teaterkompagniet skal åbenbart altid trækkes til showcase.

Dette sidste afslag vakte stor vrede og frustration hos teatret, der efterfølgende har sendt en lang klage til Refusionsudvalget over såvel afgørelsen som begrundelsen.

Teaterkompagniet er i øvrigt medlem af BTS, som nu har bedt om et møde med Refusionsudvalget. Det skal finde sted under Festival 2007 i Viborg. Der er ikke aftalt nogen dagsorden, men ganske uofficielt forlyder det, at BTS har lidt svært ved at se en klar linje i udvalgets afgørelser.

Det kan Deres udsendte egentlig godt forstå ud fra nogle af de bedømte oplevelser denne weekend i februar...

Næste showcase finder sted til efteråret. Se mere om refusion og refusionsudvalg på www.kunststyrelsen.dk

Sådan en weekend i februar

nye melder ud om 'rigtig god behandling' – og stemning. Også selvom sidstnævnte kan være svær at skabe, når der nu sidder en halv snes voksne – Refusionsudvalget (RU) og sekretærer plus evt. TC-hjælpere og Deres udsendte – og kigger på det, der gerne skulle være en sprudlende forestilling for en masse børn og/eller unge...

Nogle tager konsekvensen og indforskriver selv børn. Fx. Aspendos, der havde entreret med en lokal børnehaver til sin 'Oles nye automobil'. Andre medbringer udvalgte venner og måske familie, mens enkelte forlader sig helt på den lille, 'tvangsanbragte' skare.

Teater Bastard gik bare frisk til sagen i ungdoms-thrilleren 'Ondt'. De tre tidligere elever fra Skandinavisk Teaterskole stillede og spillede op for 17 frysende tilskuere i den kolde gymnastiksal. Med 80 minutter så klart den længste af weekendens 'prøvelser'.

Det var da også tydeligt, at de HAR gjort sig deres erfaringer i teaterbranchen – og i øvrigt har Bastard en succes med forgængeren 'Glas-

huset' (anmeldt i BTA 138) at støtte sig til.

Teatrets Jarl Schacht – der havde hovedrollen som den lettere skizofrene morder i 'Ondt' – kunne bagefter fortælle, at man nok havde haft nogle prøveforløb, men faktisk ikke på forhånd havde testet forestillingen foran en reel målgruppe. Modigt – men resultatet blev dog, at en tre-årig refusionsgodkendelse kom i hus for Andreas Garfields dramatik i Lars Hennings instruktion.

Og så går det ellers slag i slag med forestilling efter forestilling denne lange weekend i Virum, hvor 16 teatre var tilsagt. To aflyste dog pga. sygdom – og så er normal praksis, at man ikke får refusion og må stille op næste gang.

115 ansøgninger

Refusionsudvalget har altså nok at se til. Til den kommende sæson har man således modtaget hele 115 ansøgninger om refusionsgodkendelse – så langt det største tal i refusionsudvalgs-ordningens historie.

Mange teatre får dog godkendelsen 'på papiret', dvs.

udfra kendskab, ansøgninger osv. Normal procedure er tre år, hvis alt synes ok, mens et-årig godkendelse tilfalder 'tvivlsomme' sager.

På den baggrund kan det undre, at Refusionsudvalget havde valgt at indkalde så mange nuværende og tidligere refusionsgodkendte forestillinger bemeldte weekenden.

Hertil siger Jonna Beha Oulund, der er formand for udvalget:

»Vi vil gerne finde et fælles niveau og vil derfor også se 'gamle' teatre/forestillinger. Alle teatre – egnsteatre, små storbyteatre og dem under Scenekunsudvalget – bliver set efter i sømmene af deres respektive bevillingshavere. Derfor er det rimeligt, at alle andre teatre også bliver det. Vi håber at lave en slags køreplan for, hvordan man kan bedømme og sikre, at det faglige niveau er i orden.«

Har et teater flere forestillinger, vil man som hovedregel få lov at vælge en af dem ud – og udfra denne afgør udvalget så, om alle eller ingen af de øvrige forestillinger bliver godkendt.

Refusionsudvalget fik over

de to weekenden i Horsens og Virum set 21 forestillinger. Det resulterede i 14 godkendelser og syv afslag.

Sidstnævnte modtager en kort begrundelse – og en opfordring til at kontakte RU-formanden, hvis man ønsker at diskutere afgørelsen.

»Og det er faktisk sådan, at to tredjedele af de teatre, der ikke får godkendelse, ringer til mig. Ligesom der også er nogle af de godkendte, der gør det! Vi synes, at en direkte snak er bedre end lange skriftlige begrundelser,« siger Jonna Beha Oulund, der som formand suverænt tegner butikken og er den eneste af udvalgets fem medlemmer, der må udtale sig:

»Men vi kører efter princippet 'En for alle og alle for en' – og vi har trods vores forskelligheder fået etableret et aldeles glimrende samarbejde.«

Afgørelser til debat

Kunstens veje er jo uransagelige, men et par af afgørelserne fra denne seneste showcase vil måske undre visse af Børneteateravisens læsere – og anmeldere!

Refusionsudvalgets medlemmer: Bagest fra venstre: Teaterleder og skuespiller Sara Topsøe Jensen, skuespiller Birgitte Prins og formand Jonna Beha Oulund. Forrest teaterleder og skuespiller Erik Viinberg og dramatiker Jesper Bræstrup Karlsson. Sara Topsøe Jensen er p.t. på barselsorlov. Udvalget sidder frem til 30. maj 2009. Foto: Anne Bordum

Refusionsafgørelser fra showcase i februar

Teater	Forestilling	Refusion
Danseteatret Nordenfra	Her skal danses	Ja
Teaterrejseholdet v.		
Ophelias Teater	Kalundborg by night	Ja
Teaterkompagniet	Blåfjeld	Nej
Tulipan Teatret	Fridas himmelrejse	Ja
Beagle	Kropskontoret	Ja
Teater Viva	Pjaltehatte	Ja
Beagle	Radiodrengen & bamsen	Ja
Teatret Aspendos	Oles nye automobil	Ja
Teater Bastard	Ondt	Ja
Teater To Takt	En danskers eventyrlige rejse	Nej
Quetzal	Den magiske blomst	Nej
Rasmus Thorup Jensen	Sh2 – The road to success	Ja
Skrubbern	Stomp med folk og røvere	Nej
Kammer Kompagniet	Carmen	Nej
Slapstick	In land of control	Nej
Ramaskrig	Medfødt	Ja
The Smidt	The Smith	Nej
Freestyle Phanatix	De røde sko	Ja
Sonja Salkowitch	Koldt	Ja
Angel Air	Aladdin	Ja
DiHva	Ensom kvinde	Ja

Fejl i godkendelse og teaternavn

I sidste nummer af Børneteateravisen var oversigten efter efterårets showcase desværre behæftet med en alvorlig fejl, idet Teater Portamentos forestilling, 'Jernmanden', var opført som ikke-refusionsgodkendt.

Forestillingen FIK refusionsgodkendelse – som det i øvrigt også fremgår af såvel den gamle som den spritnye udgave af Den Røde Brochure.

I samme oversigt kunne man til overflod finde endnu en fejl, idet Historiebyggerens Turneteater rettelig hedder **Historiebryggeriets Turneteater**.

Rigtigt var det dog, at forestillingen 'Alberik Sortalfs forbandelse – Nibelungens ring på 59 minutter' fik den eftertragtede refusionsgodkendelse (se www.historiebryggeriet.dk)

Historiebryggeriets Turneteater er i øvrigt tilmeldt Festival 2007 i Viborg.

BTA beklager fejlene.